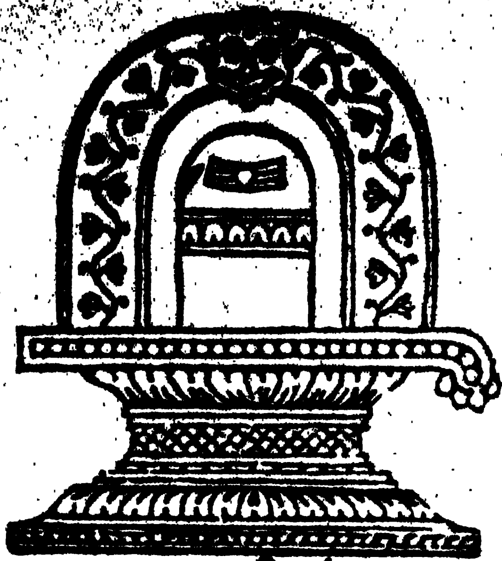
శ్రీరస్తు.

శ్రీమద్వీరశైవమతోద్ధారులగు పాలుకురికి సోమనాథస్వాములవారిచే రచింపబడిన వృషాధిపశతకమును.

శ్రీసిద్ధరామేశ్వరవంశ సంభూతులగు శివయోగీంద్రుల వారు విరచించిన అన్యవాద కోలాహలంబును.

యీగ్రంథంబులు.

శ్రీమత్కుమార సముద్రమఠాధ్యక్షులగు షట్స్థలమూర్తులైన మహాలింగస్వాములవారి ప్రోత్సాహంబున.

శ్రీమజ్జంగమపుంగవుండౌ గంగపట్టణపు సుబ్రహ్మణ్యునివలన యక్షరస్థాలిత్యంబులు సరిజూడబడి

శ్రీబత్తెనవంశాబ్ధిసుధాకరులును కౌండిన్యగోత్రపవిత్రులును బందరుప్రాంతంబగు మల్లవోలుగ్రామవాసులును వెంకటచలమయ్యగారిపుత్రులగు వెంకటప్పయ్యగారు శ్రీరామయ్యగారును వెంకటపతిగారును రంగయ్యగారును రామస్వామిగారును పిచ్చయ్య నామాంతముగలవారును

వీరల ద్రవ్యసహాయంబువలన

శ్రీకృష్ణాజిల్లామచిలీబందరుపురవాస్తవ్యులగు

బ్రహ్మశ్రీ ముల్లంపల్లి భైరవమూర్తిగారిచే స్వకీయమగు

శ్రీభైరవముద్రాక్షరశాలయందు ముద్రింపించి ప్రకటింపఁబడియె

వెల అణాలు ౪

మొదటికూర్పు ప్రతులు ౧౩౦౦

శ్రీరస్తు.

శ్రీమద్వీరశైవ మతోద్ధారులగు పాల్కురికి సోమనాథస్వాములవారిచే రచింపబడిన వృషాధిపశతకమును.

శ్రీసిద్ధరామేశ్వరవంశ సంభూతులగు శివయోగీంద్రుల వారు విరచించిన అన్యవాద కోలాహలంబును.

యీ గ్రంథంబులు.

శ్రీమత్కుమార సమయమతాద్యక్షులగు షట్స్థలమూర్తులైన మహాలింగ స్వాములవారి ప్రోత్సాహంబున.

శ్రీమజ్జంగమపుంగవుండౌ గంగపట్టణపు సుబ్రహ్మణ్యునివలన యక్షరస్ఖాలిత్యంబులు సరిజూడబడి

శ్రీబత్తెనవంశాబ్ధిసుధాకరులును కౌండిన్యగోత్రపవిత్రులును బందరుప్రాంతంబగు మల్లవోలుగ్రామవాసులును వెంకటచలమయ్యగారి పుత్రులగు వెంటప్పయ్యగారు శ్రీరామయ్యగారును వెంకటపతిగారును రంగయ్యగారును రామస్వామిగారును పిచ్చయ్య నామాంతముగలవారును

వీరి ద్రవ్యసహాయంబువలన

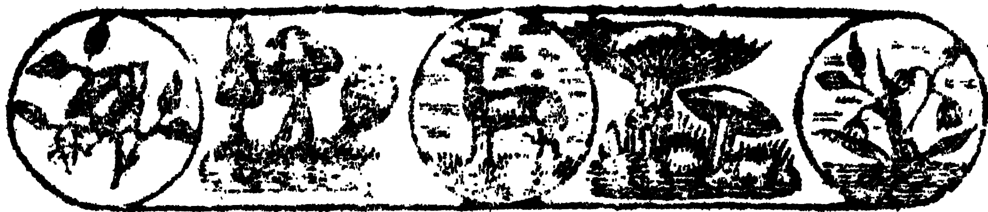
శ్రీకృష్ణాజిల్లా మచిలీబందరుపుర వాస్తవ్యులగు

బ్రహ్మశ్రీ మల్లంపల్లి భైరవమూర్తి గారిచే స్వకీయమగు

శ్రీభైరవముద్రాక్షరశాలయందు ముద్రింపించి ప్రకటింపఁబడియె

వెల అణాలు ౪

ముద్రితపూర్వప్రతులు ౧౩౦౦

ఓం.

శ్రీశివాయగురవేనమః.

వృషాధిపశతకము.

ఉ॥ శ్రీగురులింగమూర్తి సవిశేషమహోజ్జ్వలకీర్తి సత్క్రియా। యోగకళా
ప్రపూర్తి యవధూతపునర్భవజూర్తి పాలితా । భ్యాగతసంశ్రితార్తి వివిధపండితగా
యకచక్రవర్తి దే । వాగమినీవెమాసుబసవా బసవా బసవా వృషాధిపా ॥ ౧ ॥ అప్రతిమప్ర
తాపసముదంచితనాదకళాకలాపదీ । ప్త ప్రసముద్ఘనగ్రూపశివభక్తగణాత్మగతప్రదీప
ధూ । తప్రబలేక్షుచాపవిగతప్రకటాఖిలపాపలింగత । త్వప్రదరీవెదికు బసవా ॥ ౨ ॥
ప్రమథవిలోలభక్తపరిపాలదురంధరశీలసంతతా । స్తమితసమస్తదేహగుణజాలసు
ఖప్రదలీలలింగజం । గమమహిమహాసాలగతకాలసమంచితనాదమూలదే । వామ
ముద్రోద్భవమయ్యబసవా ॥ ౩ ॥ భక్తరసాభిషిక్తభవపాశవితానవిముక్తజంగమా । స
క్తదయాపుషక్తతనుసంగతసౌఖ్యవిరక్తసద్గుణో । ద్వ్యక్తగణానురక్తపరితోషితశ
క్తశ్రైక్యయుక్తబ్ర । వ్యక్తమనీవెదికు బసవా ॥ ౪ ॥ శత్రులతాలవిత్రగుణజైత్ర
భవాబ్ధివహిత్రజంగమ । క్షేత్రవిచిత్రసూత్రమునగీతచరిత్రశిలాదపుత్రస । త్పాత్ర
విశుద్ధగాత్ర శివభక్తికళత్రశరణ్యమయ్యభా । స్వతిజగత్పవిత్రబసవా ॥ ౫ ॥ త్ర
క్షసద్వృక్షపంచితదయాక్షి శివాత్మకదీక్షసత్ప్రసా । దాక్షప్రసాదశిక్షితమహాప్రతిపక్ష
ముమహాక్షభూతిక । ర్మక్షయసక్షజంగమసమక్షమభక్తిపరోక్షలింగత । త్వక్షమనీవె
దికు బసవా ॥ ౬ ॥ అక్షయభక్తిపక్షబసవాక్షరహారకకల్పవృక్షరు । ద్రాక్షవి
భూతివక్షఫలితార్థమముక్షశివప్రయుక్తథా । రాక్షకృపాసమంచితకటాక్షశుభాశుభ
పాశమోక్షత । త్వక్షమనీవెదికు బసవా ॥ ౭ ॥ ఆర్యవితానవర్యభువనాధికశౌర్య
యుదాత్తసత్ప్రభా । చార్యగణావార్యవీర్యబుధసన్నుతదర్యవిశేషభక్తితా । త్పర్య
వివేకధుర్యపరిపాలితచౌర్యశరణ్యమయ్యగా । ర్యాదరయానూనధైర్యబసవా ॥ ౮ ॥ గా
నరసప్రలీనగతికాలవితానసమస్తభక్తస । న్మానమహాకులీనయసమానచరాచర
లింగరూపసం । ధానజితాభిమానతనుధర్మవిహీనమహాభిధానదే । వానసుభోగ్యము
య్యబసవా ॥ ౯ ॥ తజ్ఞజితప్రతిజ్ఞనిచితక్రమధామగతజ్ఞసమ్మదై । సజ్ఞకళావిధిజ్ఞబల
పచ్ఛవభక్తిమనోజ్ఞభూతిశాస్త్రజ్ఞసునాదపూరితగసజ్ఞ తృణీకృతపంచయజ్ఞమా । ర్వ
జ్ఞశరణ్యమయ్యబసవా ॥ ౧౦ ॥ ప్రాణజనప్రమాణమశికుంతకుయంత్రకుక్షీణజంగ
మ । ప్రాణవినిర్జితప్రసవబాణసమంచితభక్తిగానగసం । త్రాణకళాప్రవీణశివధర్మ
రహస్యధురీణదత్తని । ర్వాణశరణ్యమయ్యబసవా ॥ ౧౧ ॥ లింగముఖాంతరంగ
రులింగపదాంబుజభృంగసత్ప్రితసా । దాంగకృపాతరిస్ఫురదపాంగవిముక్తభుజంగ

జంగమో । త్తుంగజితాభిషంగగతదుష్కృతభంగ మదీయలింగనీ । వంగడమేజు
మయ్యబసవా ॥ ౧౨ ॥ దేహజవైరివాహ శివదీపితదేహ సుఖప్రవాహని । మోహ
వినమ్రసంయమినమూహాలసద్గుణగేహ సంతతో । త్సాహసరీహ జంగమవితానదయా
విహితావగాహని । ర్వాహతనీవ దిక్కు బసవా ॥ ౧౩ ॥ న్యాసఫలానివాసదరహాసము
ఖప్రతిభాసదత్తకై । లాసవిశేష జంగమవిలాసశివైక్యసమానవర్జితా । యాసనమస్తభ
క్తహృదయాంబుజనిత్యనివాసధీకృత । వ్యాస శరణ్యమయ్య బసవా ॥ ౧౪ ॥ ఉత్తమభ
క్తివిత్త భజనోత్సుకచిత్త యుదాత్తచిత్ప్రభా యత్త క్రియా ప్రమత్తనిఖిలాగమవేత్తగు
ణోపయుక్తస । ద్వృత్తప్రసాదభోగ సముదీర్ణ విశేషసుఖప్రమత్తభా । స్వత్త్వమనీ
వెదిక్కు బసవా ॥ ౧౫ ॥ కామితభక్తిభావగతకామమహాగుణసార్వభౌమని । ష్కామయ
శోభిరామ నవిశేషవిముక్తిలలామసద్గుణ । స్తోమశివైక్యధామ సుఖదుఃఖవిరామ ప్రమో
దశీమదే । వామము బ్రోవుమయ్య బసవా ॥ ౧౬ ॥ రాగపరోవ భోగగతరాగవిధూత
భవాదిరోగస త్యాగమహానురాగ బహిరంతరవుష్టితయోగ సత్క్రియో ద్యోగయ
కర్మ యోగ శివయోగ సమగ్రసుఖాదిభోగదే । వాగతి నీవెమాకు బసవా ॥ ౧౭ ॥ శీ
లలతాలవాలయవశిష్టభవప్రతికూలజాలితో । త్తాలగణానుకూలశివధర్మపథప్రతిపాల
నైకస ల్లీలయశోవిశాలచరలింగసుఖోదయకాలజీవ్యదే । వాలక బ్రోవుమయ్య
బసవా ॥ ౧౮ ॥ సాధితజన్మబాధగతసర్వనిషేధహతాపరాధదు । ర్బోధకశాగరోధపరి
తోషితశాంభవవేధవర్జిత । క్రోధసిరాకృతాఖిలనిరోధశివైక్యసుబోధ యాభవ ।
వ్యాధికినీవెమందు బసవా ॥ ౧౯ ॥ శ్రీవిలసత్ప్రభావవ్రతశిష్ట్యపరాజితకార్య దైవస । ద్భా
వయుతస్వభావశివతత్త్వవిశిష్టమహానుభావయం । హోయావన దావపాలితమహోద్ధతశై
వవిభుండవీవదే । వావరదానశీలబసవా ॥ ౨౦ ॥ ఆత్యసమంచితాద్యగరిమాఖిల
భక్తగణానివేద్యనం । పాద్యగుణానువంద్యయనుభావశివాంకితగద్యపద్యని । ర్భేద్య
గుణైకవేద్యయురరీకృతవాద్యభవాదిరోగస । ద్వైద్యశరణ్యమయ్య బసవా ॥ ౨౧ ॥
రుద్రగణాధిరుద్ర విసిరూపితలింగసుఖావిన్ద్రదయ । క్షుద్రదనయాసముద్రసవిశేషప
రాక్రమవీరభద్రియ । క్షుద్రజనాపరాభవనిషూదన రౌద్రసమస్తశైవదే । వద్రుమ
నీవెదిక్కు బసవా ॥ ౨౨ ॥ నాదకళావినోదయభినందితవేదన్మృతాపరాధసం । పా
దితభక్తివాదబుధభావితపాదచిరప్రమోదయా । స్వాదితసుప్రసాదయవిషాదశిలా
దసుతావిభేదదే । వాదయజూడుమయ్య బసవా ॥ ౨౩ ॥ కాయగుణావిధేయ శిత
కాయవినమ్రజగన్నికాయయా । మ్నాయవచఃప్రమేయ యసమానసమంజితగే
యభక్తిధా । రేయనదానపాయసుచరిత్ర సహాయ జితాంతరాయదే । వాయమి
బృందవంద్య బసవా ॥ ౨౪ ॥ స్వీకృతభక్తలోకయవశీకృతకర్కశనావధూకయూ ।
రీకృతరుద్వివేకయురరీకృతజంగమభక్తిశూకదూ । రీకృతదుష్టసాకయధరీకృతవేన
విరుద్ధభావధ్వా । ర్వాకశరణ్యమయ్య బసవా ॥ ౨౫ ॥ నిత్యయుదాత్తసత్యయలినిశ్చ
లజంగమభృత్యసజ్జన । స్తుత్యకృపాకటాక్షపరిశోభితశైత్యమహిష్టభక్తిసాం । గత్య
సామదైత్యసురకార్యపరాయణకృత్యవర్జిత । వాత్యశరణ్యమయ్య బసవా ॥ ౨౬ ॥

ధనస్యమహావధానగతదైత్యవిధూతజఘన్యభక్తి చే। తనస్యగణైకమాన్యహితదర్ప
కసైన్యశిరస్త మాతృకా। స్తనస్యజితారిఘోరభవజనస్యశరణ్యమదీయశిల్పిఖా।త్స్వవ
నస్యశివానుభావబసవా ॥ ౨౭ ॥ చర్వితశృంగితద్విగుణసంపదఖర్వయపూర్వగీతగాం।
ధర్వదిగంతపూర్వసముదాత్తయశీకృతకర్ణపర్వయం। తర్వనివిష్టశర్వవిదితస్ఫుర
ణాంచితశర్వకావుమా। సర్వవిభుసమ పాదబసవా ॥ ౨౮ ॥ ఖ్యాతదయాభిజాతవి
పదంబుధిపోత యజాతతత్వని। ర్ణీతవినీతభక్తిపరిణేతమనోరథదాతజంగమ । స్తో
తమునుక్షగీతపరిశోభితనీతిసమేతసద్గుణ । వ్రాతశరణ్యమయ్యబసవా ॥ ౨౯ ॥ మా
రముదాపహరసుకుమారశరీరగణప్రసాదవి । స్తారవృషావతారసము దారవిహారల
సద్గురూపరి । పాపరశుభప్రచారముని కారణహాజగదేకవీరదు । ర్వారశరణ్యమ
య్యబసవా ॥ ౩౦ ॥ దేశికజన్మదేశయవిదేశయసాన్వితపాశసంహృత క్లేశమహాప్ర
కాశకృతకిల్బిషనాశదయానివేశనం। దీశనికాశజంగమసమీహితకాయగుణోపకా
శదే। వాశరణయ్యజియ్యబసవా ॥ ౩౧ ॥ ఉద్ధతభక్తిసిద్ధవినుతోత్తమశుద్ధపరీతజంగ
మ । ప్రశ్రద్ధ సదాత్మశుద్ధగుణరాజసమృద్ధిముక్తపాశన । సన్నద్ధమహాప్రసిద్ధయగుణ
త్రయబద్ధశరణ్యమయ్యభా । స్వద్ధతచిత్తబుద్ధబసవా ॥ ౩౨॥ సంగితభక్తబృందయవి
నాశసుఖాంశముఖారవిందసా । నందవిలీనకందకరుణామకరందరసోపలాలిత।
సత్యందయదాత్తభక్తితరుకందయశోధనకుందనాగరా । ద్వందితనీవెదికుప్రబస
వా ॥ ౩౩॥ కాల్యపరాయణాత్మగణలౌల్యయమూల్యసదోపయుక్తని । ర్మాల్యవినీతి
కల్యయసమానదయారసకుల్యనిత్యవై।ర్మల్యయమూల్యదుష్టజనమానసశల్యపదాబ్జలబ్ధ
వైకే।పల్యశరణ్యమయ్యబసవా ॥ ౩౪ ॥ గురుపదపద్మసద్మయవిడంబితజంగమశీలశైలసు।
స్థిరవృషపాదమోదసముదీర్ణవిశేషమహాత్వతత్వని । ర్భరభుజశౌర్యధుర్యపరిరం
భితభక్తికళత్రగోత్రమ । ద్వరదశరణ్యమయ్యబసవా ॥ ౩౫॥ భువనహితార్థతీర్థభవ
భూరుహశాతకుఠారధారగా । గవసముదాత్తవృత్త యనురాగరసామృతసార
పూరకాం । భవమయవేదబోధశివభక్తహృదబ్జనివాసభాసదేవవరదకావుమయ్యబస
వా ॥ ౩౬ ॥ వినుతనవీనగానగుణవిశ్రుతభక్తవిధేయకాయయ । త్యనుపమగణ్యపు
ణ్యనయనాంవలదూరభవోపతాపన । ద్వినయతికాసభాససముదీర్ణశివైక్యసుశైక
పాకదేవననుభరియింపుమయ్యబసవా ॥ ౩౭ ॥ అంచితభక్తియుక్తయసహాయనిశ్చం
ఛాగ్రవీరపూరని । శ్చంచలశైవభావశ్రితజంగమపాదకిరీటకూటహృ। త్సంచితతత్వ
సత్వగురితప్రవజశైలకపింబశంబని । ర్వంచకనీవెదిక్కుప్రబసవా ॥ ౩౮ ॥ నిర్గతధర్మ
కర్మయవినీతపునర్భవయంత్రితంత్రతదు । మార్గగవిహీనయానగణమాన్యమహావృ
షసామ్యసౌమ్యష।ద్వర్గవిరక్తశక్తమదదంభవివర్జితవేషభూషనీ । వర్గము నేజు
మయ్యబసవా॥ ౩౯ ॥ అసమవదాన్యమాన్యవ్రతతుతార్యయవార్యరసజ్ఞతజ్ఞదు। ర్వ్యస
నవిదూరశూరగణవంద్యయనింద్యయమోఘ్యయాభ్యభ।క్తి సుఖసమృద్ధశుద్ధతిరదీప్తిప
విత్రచరిత్రగాత్రన।న్నసిగొనిబ్రోవుమయ్యబసవా ॥ ౪౦ ॥ సరసవచస్సునిర్మలయ
శస్సుశివైక్యమనస్సుభర్గహృ । త్సరసిజగేహతుష్టపదహాదయాపరిపాటిచి

తృఖాం । తరనిజశిల్పభక్తపదతల్పమహావృషకల్పమన్మనో ।వరదశరణ్యమయ్యబ
సవా॥ ౪౧ ॥ హరసముసౌఖ్యయాదవృషభాఖ్యపురాతనముఖ్యతత్వతత్వరిషదుపా
స్యనీతగుణదాస్యత్రిలోకనమస్యతారిగ్రకో।తగ్రరజయశౌండషేఘటాభుజఖండమహా
గుణషండమన్మనో । వరదశరణ్యమయ్యబసవా॥ ౪౨॥ వరగుణవిత్రభక్తజనవక్ర
తృణీకృతవిప్రయాత్మికాం । కురవడగుంభభక్తిరసకుంభసిరాకృలదంభసద్గుణప
స్ఫరితవిశిష్టశాంతిగుణపుష్టనిరస్తనికృష్టమన్మనో ।వరదశరణ్యమయ్యబసవా ॥౪౩॥
లింగనిరూఢసంచితవిలీఢపరాక్రమగాఢమానసా । సంగవృషాంకసద్దళితశం।
విరస్తకళంకసంతతా।భంగురపుణ్యశీలమణిపుణ్యత్రిలోకవరేణ్యదేవసి । వంగడపే
జామయ్యబసవా ॥ ౪౪ ॥ ఉరుతరభాగ్యమన్మహితయోగ్యజగత్త్రయమృగ్యపావనం ।
హరణసమర్థనప్రమదరితార్థలసద్గుణసార్థభావభాస్వరనయసాంద్రకీర్తిజితచంద్రమ
హావృషతంద్రమన్మనోవరదశరణ్యమయ్యబసవా ॥ ౪౫ ॥ ఇజ వరసిద్ధసిద్ధవృషభే
శ్వరయీశ్వరభక్తభక్త।హృద్గహనవిలోకలోకహితకారణకారణజన్మజన్మదో।షు
హరణదక్షదక్షరిపుసన్నిభసన్నిభరూపరూపసి । ర్వహణశరణ్యమయ్యబసవా ॥ ౪౬ ।
సురవరమల్లమల్లవితసూత్రపదాంబుధిఖేలఖేలసం । గరకలకంఠకంఠమణినాయ
కభీమభుజంగజంగమ। స్థిరతరనాధన ధకనిధీకృతరూపవిరూపసమ్మతా ।వరక
ణాబ్ధిబోధబసవా ॥ ౪౭ ॥ సురవరపూజ్యపూజ్యపరిశోభితశోభితరూపరూపవ।స్వర
తరశీలశీలమణిపుంగవపుంగవసత్వసత్వసం।హరవరవాదవాదభయవర్జితపావనచా
రుచారుయీ । శ్వరసన్నుతేవెపెకుగ్రబసవా ॥ ౪౮ ॥ అసమశిలీముఖసుప్పగదహారి
తికర్తసహర్తకర్మరా । వ్యసనధురీణభక్తిమగణాధిపపాదసరోజసంతతి।ప్రసృమయ
సౌరుభోరుమకరందకదీప్తవనశ్రియాకళా వ్యసనశరణ్యమయ్యబసవా ॥ ౪౯ ॥
అనఘృశవిస్ఫురద్గుణదృగంచలకల్పితసృష్టిపాలసంగ్రసనకళాకలాపఘనసక్లౌశలఖేల
నలింగమూర్తిమా। ననకేలనాటకకరణనైపుణతత్పరశీలజంగమ। శ్వసనశరణ్యమ
య్యబసవా ॥ ౫౦ ॥విరచితశుద్ధసాళగసలీలమృదుస్వనమంద్రమధ్యతా।గరుచిరనే
శిమార్గమధురస్వరగీతసుధాతరంగిణీతరలతరంగజాలనముదంచితఖేలవిలోలసంగ
మో। శ్వరశరణయ్యజియ్యబసవా॥ ౫౧ ॥ప్రమథగణాధిప ధనము పావనభాసురపా
ర్వతీమనో। రమరమణీయహృత్కమలరాజితనవ్యపతంగసౌరభ । భ్రమరనిలో
తామధుకరాయతదివ్యశరీరసత్ప్రభా । స్వమహితనీసెడుకుగ్రబసవా ॥ ౫౨॥ కండళి
తాత్మయంత్రితవికర్తనశీతమరీచిమన్మనో। పుంగవిపరనిస్ఫురితముఖ్యమయాసచద
ంబరేందుని ।ప్యందసుధారసానుభవసంతతదివ్యశరీరయోగిరా।ధ్వందదతనీవెదిఠుగ్ర
బసవా ॥౫౩॥ ఖ్యాతయశఃప్రపూరితజగత్త్రితయాయనమోనమోమహా పాతకఘా
తకఘ్నపదపద్మయుగాయనమోనమోనము।ద్యోతగుణాయతేయనుచుసుప్వగనిక్కావా
ణుతింతునంయమి । ప్రాంశశరణ్యమయ్యబసవా ॥౫౪॥ ఆప్తగుణప్రతిష్ఠనకటార్త
హరాయనమోనమోసుఖా। వాప్తికరక్షితాంచితకటాక్షదయాయనమోనమోనము
ద్దీప్తగుణాయతేయనుచుదీనరతిప్రబణుతింతునన్నునీ।వాప్తగుణప్రపంచబసవా॥ ౫౫

కల్పితలింగజంగమసుఖస్వరణాయన మోన మోయనం । కల్పవికల్పదూర్గకధిక్ప్రథి
తాయన మోన మోగుణా । కల్పవరాయ తేయనుచు గౌరవలీలను తింతు నిన్ను న । న్వ
ల్పతరప్రభావబసవా ॥ ౫౬ ॥ త్జ్జితదుష్కృతాయ భవతాపవికృంతనకల్మషాయ
థ । క్ష్మాక్షీణతమానసాయ సుగుణోత్తమరత్నకరండకాయతే । యూర్జితసత్క్రి
యాయ సదయాయన మోయని సన్నుతింతుఁ ద । త్వార్జితభక్తలోకబసవా ॥ ౫౭ ॥

సంస్కృతభాషాదిస్తుతి.

హృన్నిష్ఠిలి నేన్మరామి భవదీయ పదద్వితయంభవాటన । ఛ్ఛన్నతసుశ్రీమాషహమశే
షజగత్ప్రణమామ్యధీశని । ష్పన్నదయానిధే యనుచు సంస్కృతభాషన్ తింతు నిన్ను వి ।
ద్వన్నుతనామధేయబసవా ॥ ౫౮ ॥ చూర్ణితమన్మథాయ పరిశోభితభస్మవిలేపనా
యనం । పూర్ణమనోరథాయ గతపూర్వభవాశ్రితవర్ణనాయని । ర్వర్ణనిరాగకాయ
సశివాయన మోయని సంతతంబుని । న్వర్ణన సేయువాఁడ బసవా . ౫౯. పరమనైయన్న
యాండవనైవన్నదయానెయనాథనాథనే । పెరియనె పేనివుండవనె । పేరుదయాయనె
పేరు జెప్పనే । తరిమురియాయ నేయనుచు ద్రావిడభాషను తింతు విన్నమ । ద్వరకరుణా
విధేయబసవా . ॥౬౦॥ . మాసులిఃయనన్న రక్షిసువుహారయ దెన్నవనీవనందుమ । న్ని
సువడినిమ్మడింగలిగె నిమ్మప్రసాదితనిమ్మతోత్తనే । కసిగతియంచు భక్తిని సుకన్న
డభాషను తింతు సద్గుణ । వ్యసనశరణ్యమయ్యబసవా ॥౬౧॥ దేవతరీతు హేచిగురు
దేవమణూనతరీతు ప్రోచిగో । సావితరీతు హేచితుమపొచిప్రసాదయమీకృపాకరా ।
యీవరదాయయంచునుతియించెద నిన్ను నవార్యభాష । దేవావినుతార్యలోకబస
వా . ౬౨ . పలుపొడతోటిచీరయఁను పావసరుల్ నిరుమోముకన్నవె । న్నెలతల చేతి
కుత్తుకయునిండిన వేలుపు టేరుపలుకు్పూ । సలుగలరేని లేఖవనిజానుదెనుంగున విన్న
వించెదన్ । వలపుమదిందలంతు బసవా . ౬౩ . అనయము జేతులందు భవదంఘ్రిస
రోజయుగన్న మామినె । మ్మనమున సంస్మరామియను మాటల నాడిశరిష్క్రోమ్య
హం । బనుచు మణిప్రవాళమున నర్చన సేయుదు భక్తలోకహృ । ద్వనజవిహారలోలబస
వా . ౬౪ . అరుళగిరిప్రసాదముదయానభవద్గుణవర్ణనిల్పినా వెరవున నేన్మరామి
పరమేశ్వర రేగణవర్యయంచుఁ । ట్లరుదఁ మణిప్రవాళమున సంకన జేయుదు నిన్ను మన్మ
నో । వరకరుణావిధేయబసవా . ౬౫ . నాడువెదామహారనవినమ్రియుగంబము
గొందినద్గుణ । ద్మాడు వెదర్చనంబిడెనమగ్రనుతింత్వమియంచు సత్క్రియా । గూఢ
మణిప్రవాళమున గోరిభజింతుఁ సమంచితార్థముల్ । బాడిగనివ్వటిల్లబసవా. ౬౬ .పా
యదెదాండు చేడగతిపావఅమావరమాన్న మామి భూ । న్యాయవిధేయమీరతరియున్వన
జాణుకథార్థణయంచువా । స్థేయమణిప్రవాళమున తెల్లము నిన్ను నలంకరింతు దే । వా
యుడయుండవీవబసవా . ౬౭ . తిరువడినేమనంబున మదేహృదమేశ్వర కెవ్వదియ్య
తా । బరతరితంబరాణినను బాహిఃళొఅమవాపితాతరి । ప్వరిదనెగిల్లెయంచు నిను బ్రస్తు
తి సేయుదు పెక్కుభాషలం । వరదవిశేకశీలబసవా . ౬౮ . నన్నుతిజంగమాగమము

స్వాతిజలంబుగ భక్తి నెన్నఁగఁ । జెన్నఁగ నీదు చూడ్కులను చిప్పలఁ జొన్నలు ముత్తియం
బులై । యున్న నొకయ్య మృగ్గని యమోఘ నతి నల్పిన ధన్య నిన్ను శ । శ్వన్నుతు లంభజింతు
బసవా . ౧౯ - బల్లహు నొద్దనున్న నిను బట్టణవీధుల చల్లలమ్ముచో । గొల్లత జారువా
రికనుఁ గూర్మి మెయిఁ బసవా యనం భువిం । బ్రేల్లఁగ నీకు వట్టిన యతిస్థిర సర్వగతైక భావ
ము । దల్లభ నీ వెదుకుఁ బసవా ॥ ౨౦॥ అరయఁగ సిద్ధరామర జతాద్రివయిఁ బసవాఖ్య
సన్నదా । నరిమురి జంగమాజ్ఞ మెయి నారయ నప్పుడు పెంపు నింపు సొం । పరుదుగ
పార్వతీశు హృదయాంబుజ కర్ణికనత్తమిల్లు భా । స్వరుఁడవు నీ వెదుకుఁ బసవా ॥౨౧॥
వేడిన మిండజంగమము వెక్కసమందగ తత్ప్రభాస్థలిం । గూడక నాతివల్వలొగి యొ
ల్చి యమానము దూలకుండగా । పోడిమిగట్టు పుట్టముల బ్రోవులు బెట్టిన పుణ్యమూ
ర్తివీ । వాడఁ జూమయ్య జియ్య బసవా ॥౨౨॥ వర్ణవిహీను డంచు ద్విజవర్గము దాగు
ల మెత్తి పల్కఁ దుం । వర్ణము లెల్లఁ జూడ శివనాగయ గారికి రాజ్జముం దస । ద్వర్ణశి
తండు నాన సృత ధారలు జూపిన భక్తిరూఢ నీ । వర్ణను నేఁజుమయ్య బసవా ॥౨౩॥
బిజ్జలు నర్థమంతయు సుప్రీతిగ భక్తులకిచ్చి యంతనీ । వజ్జగ ధీశ్వరుండడుగ నక్షయ బండ
రు వక్షణంబున । యిజ్జగ మెల్ల చోద్యపడ నిచ్చిన లింగ సమర్థరూపవి । దజ్జన నీ వెది
కుఁ బసవా ॥ ౨౪ ॥ ఉరుశివయోగ నిద్ర మెయినున్న తరింభణిహారి వెప్పుడుం । మర
లిచ సంగజంగమ సమన్విత హైమము నప్రాణమేగియు । ధ్ధరగతివారు వచ్చుటయుతో
డ సవచ్చిన జంగమాత్మ నీ । వరవుడ నేఁజుమయ్య బసవా ॥ ౨౫॥ సంగయదేవుఁ డర్థి ను
క జంగమమై చనుదెంచి వేడను । పొంగిలలాటలోచనము భోరున నద్దము పట్టి చూ
పుడుం । చెంగియదృశ్యుఁడైన శివుఁ జేకొని యార్చిన యప్రితర్కి నీ । వంగడు మేఁజుమ
య్య బసవా ॥ ౨౬ ॥ కర్ణవతంసమీక మెనఁగం సతి చెక్కిలి వ్రేయుడున్మహా । తూ
ర్ణత జేరి జంగమము ఘోస్థలి మెత్తి వశించియా కుసం । పూర్ణవిశిష్ట భక్తి మెయి పొల్పు
గనిచ్చిన నిష్ప్రపంచ నీ । వర్ణన నేఁజుమయ్య బసవా ॥ ౨౭ ॥ శృంగిపురోగమా
ఖిలవిశేష విషంబులు గూర్చి మందుచుం । పొంగి భుసల్లు భుగ్గురన భూరివిషాగ్ని సిషా
దులార్తులై । చెంగి చనం శివార్పితము జేసి భుజించిన సుప్రసాదినీ । వంగడ మేఁజుమ
య్య బసవా ॥ ౨౮ ॥ చిత్తజవైరి విక్రమము చెప్పకు చెప్పకు త్రావ నోడి దా । కుత్తుక
నిల్పవంచుక దుస్తరతరంబగు కాలకూటముఁ । కుత్తుక బంటి గ్రోలిన యకుంఠిత వి
క్రమ చక్రవర్తి భా । స్వత్తమ నీ వెదుకుఁ బసవా ॥౨౯ ॥ తంగెటిజున్ను ముంగిటి నిధా
నము వందిట కల్పవల్లి ముం । గొంగున ముత్తియంబనగ గూర్మిమనంబున దొంగలింప
గా । జంగమకోటి కర్పనలు సల్పుచునున్న యగణ్య పుణ్య నీ । వంగడమే జుమయ్య బస
వా ॥ ౩౦ ॥ భీమగ జంబుడీకొనిన బిట్టుగ జంపియు బిజ్జలేంద్రుడు । ద్ధామత దక్కఁ జెప్రి
క్కనను తక్కరి నెత్తిన విక్రమోద్ధతుం । డామడి వాంలు మాదయక నర్గళమైన మహాను
భావదే । బామము బ్రోవుమయ్య బసవా ॥ ౩౧ ॥ నూత్రిమ దప్పి గొర్రె గుడిజొచ్చి
నమిండని జంపి సాక్షిగా । నూతిపురాంతకాయను చు నోయనిపించిన యల్లసప్పశో ।
పాత్రుడు కిన్నరన్నకును ప్రాణనఖుండగు నిన్ను గొల్తుదే । వాత్రి జగత్పవిత్ర బస

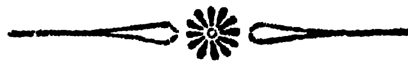
వా ॥ ౭౨ ॥ ఒకఁడు రుద్రుఁడన్న శ్రుతులొల్లక పేర్లు పురాణభట్టులెల్ల । ప్రకఁ
లుజేసితత్త్వము వావిరిఁ బోవులు గాఁగఁ జూచునా । కకఁయగారిబిడ్డఁడన గానుతికె
క్కిననిన్ను బ్రస్తుమ । ద్వాకఁలి శా సమూహిం బసవా ॥ ౭౩ ॥ దంభమయానవ్య
దర్శనవిడంబరదుర్గమదాపహారుఁడా। శుంభదుదాత్తకీర్తియగు పోడ్డలదేవర బాచిరాజు
వి। సంభ్రమసఖుండవీవని ప్రశంసయొనర్తుఁ దరితప్రూతవి। శ్వంభర శంభుమూర్తిఁ బస
వా ॥ ౭౪ ॥ బల్లిదులౌ గణాధిపులపాదజలంబులు కట్టిమోపుపై । జల్లిక డానిగానఁ బుడుశంకరు
భక్తులకిచ్చి మ్రొక్కఁనా । మొల్లపుభక్తి చేకొనిన మోళిగ మారయకూర్మి బంటమ । ద్వల్లభ
నీవెదిక్కు బసవా ॥ ౭౫ ॥ భీకరరుద్రనేత్రశిఖిపెద్దగఁ జేయఁగ వీరభద్రుఁడు । దేర్కగ జంబునా
నితరదేవతలంబడ దాఁకునుద్ధతుం । డాకలికేతబ్రహ్మయకనర్గళమైన మహానుభావ
దే । వాకరుణింపుమయ్య బసవా ॥ ౭౬ ॥ బసిఁగ మొయిల్ వృషాధిపుల ప్రాణము జంగ
మకోటి ప్రాణముల్ । మసలక మొత్తుచుంభువన మాన్యచరిత్రతఁ దేజరిల్లున । మ్మసిడి
గచౌడరాయునకుము న్నిటుభృత్యుఁడనిల భజింతున । నవ్వనిగొసబ్రోవుమయ్య బ
సవా ॥ ౭౭ ॥ ఎన్నఁగ జంగమంబు తనయింటికి నెప్పుడు వచ్చునప్పుడే । కన్నము బె
ట్టితెచ్చియధికంబగు నర్థము వారికిచ్చునా । కన్నదబ్రహ్మనంయమికి గాదిలిభృత్యు
డవైననిన్ను శ । ర్వన్నుతులంభజింతు బసవా ॥ ౭౮ ॥ జంకెదలిర్ప నెంతయు వె
సఁబరదేవపతంగకోటులం । బింకెముతోడ ఫాలతలభీమలోచనవహ్నిఁ గాల్చు
నా । శంకరదాసిదేవునకు సాధ్యుఁడవంచు దలంచునన్ను నీ । వంకకు ద్రిప్పుమయ్య బ
సవా ॥ ౭౯ ॥ మేదురకీర్తిఁ నీశ్వరుఁడు మెచ్చఁగ జిహ్వయె పళ్లెరంబుగా । నాదటఁబ్రా
చియంబలి సమర్పణ జేసి పొగడ్తకెక్కఁనా । మాదరచెన్నలింగయకుమారుఁడ నిన్ను
భజింతు నంతతా । స్వాదితసుప్రసాద బసవా ॥ ౮౦ ॥ ధీరతనీమహామహిమ దివ్యము
నీమహనీయవిక్రమం । బ్రతిమంబు నీచరిత మాద్యము నీనిజరూపమంచున । ల్లప్రభుఁడ
ధిఁ తోడనుతలాలన సేయఁగ నొప్పుచున్నదే । వా ప్రణుతింతు నిన్ను బసవా ॥ ౮౧ ॥
ఆసురవృత్తిఁ జూపరు భయంపడి మ్రొక్కఁ ప్రసాదవహ్నిచే । భూసురలిండ్లు నన్ని
యును బొగ్గులు పోవులు సేయు ధూతనం । తాన్సుల బిబ్బబాచయలదక్కఁన భృత్యు
డవైన సద్గుణా । వాసశరణ్యమయ్య బసవా ॥ ౮౨ ॥ సుంకపుపైడిభక్తులకు మారలు
బెట్టిపసిండి దెమ్మనన్ । శంకరుఁ బూటబెట్టి మనుజాధిపు చేతను మ్రొక్కఁగన్న
యా । సుంకరబంకిదేవునకు సూనుఁడవైన ప్రసాదినన్ను నీ । వంకకు ద్రిప్పుమయ్య
బసవా ॥ ౮౩ ॥ దివ్యవిమానపంక్తి దివి దేజరిలన్ రజతాద్రికిం జగ । త్సేవ్యము గాఁగ
మున్ను తన చేమృతిఁబొందు మృగాలిఁ జూచ్చునం । భావ్యుఁడు తెల్గుజొమ్మయకు భక్తుఁడని
న్ను భజింతు నెమ్మదే । వా వ్యసనాదిరూప బసవా ॥ ౮౪ ॥ చెన్నగుప్రాణలింగ
రతిశేవప్రసాదము పుట్టినిల్లున । తున్నతభక్తి నేమశివయోగ సమగ్రతకల్మియైన
మా । యన్నగునాదిచన్నబసవన్నకు సద్గురుడైన నిన్ను శ । ర్వన్నుతులం భజింతు బ
సవా ॥ ౮౫ ॥ అడరఁగ కల్లుజేసి రుచిరాన్నము నాదట బంచియిచ్చుచో । కడికడిక
దుకొంచు నతికాంక్షమొయిల్ శివుఁడారగించగా । నడిసనభక్తుఁడా సురియచౌడ

యగారిప్రసాదిదేవనీ । వడుగజూమయ్యజియ్యబసవా ॥ ౯౬ ॥ జంగమమూర్తిగింత
గవిషంబును మీకు ననహర్ణమంచు దా । ముంగలనారగించిన సముద్ధతభక్తియు
తుం ముసల్ప్రసాదగుణశృంగి బొప్పయకసర్గళమైన మహానుభావనీ ।వంగదమ
జూమయ్య బసవా ॥ ౯౭ ॥ కొరటను శేతపత్తిరియ గొద్దునపాలును రేయు జంగ
మం । బరిసురి వేడిన సంబడసి యక్షణమాత్రన యిచ్చినట్టియా । మొరటదవంక దేవు
నకుముద్ధతసూజడవైననిన్నునీ । వరముగనన్నుతింతు బసవా ॥౯౮॥ అనయము భ
క్తులీడ్యములులంచును వేదములాపురీద్విజుల్ । వినిసుతియింపకు క్రీచదీపించిన హావిన
హాళ్లి కల్లిదే । పునకునసంగునంచునినుయుత్సుకతంబ్రిణుతింతు భక్తహృ । ద్వనజవి
హారలోలబసవా ॥౯౯॥ భక్తుని ప్రమింగ జంపము సభర్తునకుం జిరితొండనంబికిం ।
యుక్తమయంచు వారిపయి నుద్ధతమొప్పగ ఘంట వ్రేసిను ।ద్రక్తత పెంపుచేవరల దిట్ట
హాలాయుధు కట్టనంగ ప్రబ ।వ్యక్త శరణ్యమయ్యబసవా ॥౧౦౦॥ ధరను కులింగమూర్తి
ధ్వజదండముగా మొలకచ్చతో డప్రశ్రీ । కరము గభక్తికింపడగ గా శివుగర్భము జొచ్చి
పొల్పుమా । యరియమరాజుగారి వరపుత్రుడవైన మహానుభావనీవరభృడ నేజూమయ్యబస
వా ౧౦౧ దండితవాదియై శివుడె దైవము గాకనికన్నులిచ్చితా । నిండుమనంబుతోని
లుపునిద్దపుకన్నులుదాల్చిపొల్పుమా । పండితమల్లికార్జునుడు ప్రస్తుతిసేయగ నేర్పు
నిన్ను నై । వ్వండునుతించనేచుణా బసవా ॥౧౦౧॥ ఏడులు నూరటన్న శ్రుతులేకముశ్రీ
గిరిమీద నారునూ । రేడులు సంచరించిన కలేశ్వరదేవర మాదిరాజునా । యేడులునూ
రటన్నవిధినిష్టుర ఘోర మహాహిదంష్ట్రికా । వ్యథులడంచెనయ్యబసవా ॥౧౦౩॥ వసు
మతిబేరుగొన్నయురవాద్దడిముద్వరిమార్గ బంటపో । డసులసుతుండ తేరసులతక్రి
నభృత్యుల వీరలాదిగా । నెనగు మహాపురాతనులకెల్లన నర్గళభక్తిచేతన । న్వనిగొని
ప్రోవుమయ్యబసవా ॥౧౦౪॥ బసవసిధాన మా బసవభవ్యనిధీ బసవామృతాంబుధీ । బసవ
మహానిధీ బసవధర్మగిరీ బసవా మరుద్గవీ । బసవ మరుత్స్వఖా బసవబండరువా బసవోల్లస
న్మణీ । వనిగొనిప్రోవుమయ్యబసవా ॥౧౦౫॥ నాయొడయుండ నావిభుడ నాహృదయేశ్వ
ర నామనోహరా । నాయిలువేల్పు నావరద నా గురులింగమ నాదు జంగమా । నాయధి
నాథ నా వరుడనన్నుగృపామతిబ్రోవుమయ్య దే । వాయమిబృందవంద్యబసవా ॥
సూరికివచ్చినట్టులొకనూటువిధంబుల ప్రస్తుతింతునే । నేరుతు నేరుబొమ్మనకనీవయి
పొచ్చము లేక మచ్చికం । గారవమొప్పమత్ప్రణుతి గైకొనగాదగు గాగవింపునిం । పార
గమూర్తిబూనిబసవా. ౧౦౬. బసవడు ప్రీతిగైకొనియొ భక్తిమెయిణ విరచించినాడముణ
బసవపురాణమంచు ననుబ్రస్తుతిసేయుదురట్లు గాననీ । యనమదయాధురీణతమునంకిలి
పాటుఘటిల్లకుండన । న్ననిగొనిప్రోవుమయ్యబసవా ॥౧౦౭॥ అకుటిలలీలజంగమ
సమగ్రదయాకలితప్రసాదిపా । లకురికిసోమనాథుడతిలౌల్యమునన్ బసవన్న దండ
నా । యకునకు సొప్పసీశతకమర్పణజేసెనిబింబరించునా । రికివినువారికింగలుగు శ్రీ
యు నాయువు భక్తి ముక్తియున్..............................*

ఓం.

శ్రీశివాయ గురవే నమః.

అన్యవాదకోలాహలము.

శ్రీగురులింగసంచితదయావిస్ఫూర్తీ శరణైకవర్తీ విస్ఫారకీర్తీ । విరహితశాబంధుపరతత్త్వసంబంధు హర్షసుధాసింధు నార్తబంధు । శరణాగతత్రాణ సద్భక్తికళ్యాణ మహితప్రవీణ నిగమ్యలధురీణ । వేదార్థనిశ్శ్రీమ విశ్రుతగుణధామ శోభనోద్దామ భక్తాభిరామ । నిన్ను నాశ్రయించి నెరిన న్యవాదకో । లాహలంబు వేదలాలితముగ । నేనుపన్యసింతు నేకామ్రగురుచిత్త । నలినభృంగ సోమనాథలింగ ॥ ౧ ॥ బసవపురాణప్రబంధంబు మీరు రచించిన యఖినవ శ్రీ సుతించి । మీరద్ధి శ్రీపండితారాధ్యచరితంబు చెప్పిన నిరుపమస్థితి నుతించి । మీరు చతుర్వేదసారంబు జేసిన మహితపాండిత్యసమ్మతి నుతించి । బసవరాజీయాదిబహుకృతులన్ మీరు సర్శించిన సామర్థ్య మెసనుతించి । రసికతత్త్వభావ రతి నన్యవాదకో । లాహలంబు వేదలాలితముగ । నేనుపన్యసింతు ॥ ౨ ॥ భవదీయసంబంధబంధురంబయ్యెనే భాగ్యంబు జేసెనో పాలకురికి । భవదంఘ్రిపూజ వాకరులకిమ్మయ్యెనే భాగ్యంబు చేసెనో పాలకురికి । యుష్మద్విహారసంయుక్తమై వెలసె నే భాగ్యంబు జేసెనో పాలకురికి । యుష్మదీయాశ్రీమాత్యున్న లిబొందె నే భాగ్యంబు జేసెనో పాలకురికి । పాలకురికి యెట్టిభాగ్యంబు చేసెనో । నీస్వనామపూర్వనిహితమయ్యె । నీహింతానుషంగయే ॥ ౩ ॥ బసవయ్య నాచన్న బసవయ్య నిజలింగ చిక్కయ్య కక్కయ్య చిత్తగించి । మాచయ్య సవరద నాచయ్య కలికేత బ్రహ్మయ్య జొమ్మయ్య బ్రస్తుతించి । వేమయ్య నేకాంతరామయ్య బల్లేశు మల్లయ్య నల్లయ మదిభజించి । హొన్నయ్య మేదర చెన్నయ్య శివరాత్రి సంగయ్య వంకయ్య సన్నుతించి । కోరి యన్యవాదకోలహంబను । సీసశతక మింపుజిగురులొత్త । నేనుపన్యసింతునే ॥ ౪ ॥ ఆరాధ్యదేవర నతిభక్తి కీర్తించి యనఘు మంచన పండితయ్య గొలిచి । పోడ్డలబాచయ్య సుముఖుగా బ్రార్థించి గోవిందభట్టారకు నిభజించి । జ్ఞానసంబంధు బ్రసన్నుగా నుతియించి బిబ్బబాచయ్య నంప్రీతిదలచి । కెంబావిభోగయ్య కీర్తన గావించి నంచెవన్న నేప్రొద్దు నాశ్రయించి । వలను మెరసియ న్యవాదకోలాహలం । బనెడి సీసశతక మతిశయిల్ల । నేనుపన్యసింతునే. ॥ ౫ ॥ కర్మవాదం బెల్లగజిబిజి జేసిన కాటకోటయ్య సత్కరుణ జేసి । జైనవాదం బెల్ల జిఱ్ఱుముఱ్ఱాడిన దాసిదేవయ్య సత్కరుణ జేసి । కాలవాదం బెల్ల కల్లగా జేయు మారయ్యం డేయు మాని సత్కరుణ జేసి । యన్యవాదం బెల్ల యణగడంగించిన హరగణోత్తముల్

నత్కరుణఁజెని । వలను మెరసియన్యవాదకోలాహలఁ । బనెడిసీసశతకమతిశయిల్ల। నేనుతన్యసింతుయే ॥౬॥ వేదాంతవేదసంవేదితార్థంబులు నఖిలశాస్త్రేతిహా సార్థములను । సంచితోపపురాణసద్గ్రంథంబులు నాదిపురాణసారార్థములను । మోదితమూలాగమోదితార్థంబులు నాయతపౌరుషేయార్థములను । భ్రాజితా మేయసంపాదితార్థంబులు యంచితశివరహస్యార్థములను । వరుసఁగూర్చియన్యవా దకోలాహలం । బనెడుసీసశతకమతిశయిల్ల । నేనుతన్యసింతునే ॥ ౭ ॥ వేదవాదు లకును భేదవాదులకుదుర్మదబౌద్ధులకుఁ గుండెబెదరనంగ । నాస్తికవాదమాయావా దులకును లోకాయుతులకు కంటికనువనంగ । కాలవాదులకును కర్మవాదులకును సాంఖ్యులకు నుద్ధతిగట్టుగుదియనంగ । శాక్తేయవాదవైష్ణవవాదులకునంతరాళికుల కునెత్తిగాలమనఁగ । జైనవాదులకునునన్యాసులకు మహోగ్రముగముకుఁ మీఁదక

భస్మమహిమ.

త్తియనఁగ । నీకృతిరచియింతునే ॥ ౮ ॥ కుంభద్గతాంబోధికుంభజసారంభబంధు రప్రతిభావిభాతిభూతి । దారిద్ర్యకుద్రవిద్రావణదారుణమాతతపురహూతహేతి భూతి । నిర్బంధబహుజన్మనీరంధ్రమోహాంధకారాంధవిమల విఖ్యాతిభూతి । కర్మవల్లీమూలనిర్మూలనోద్భూతశాతకుద్దాలప్రభాతిభూతి । యనుచు జదివిచదివియా మ్నాయనుతభస్మ । విముఖవృత్తిఁ జెడిరివెర్రిజన్మ । లెట్టిపాపములోయే ॥ ౯ ॥ భసితంబుశంకరోల్లసితంబు భవభయకృశితంబు లోకప్రకాశితంబు । భసితంబు శ్రుత్యవన్యసితంబు గంధవ్రిహాసితంబు మలినసన్యాసితంబు । భసితంబు శివకళాభ్యసి తంబు దుష్టవశీకృతంబు శిష్టానుశాశితంబు । భసితంబు భక్తిసంవసితంబు చంద్రికాభసి తంబువరమతిభాసితంబు । యనుచు చదివి చదివియామ్నాయనుతభస్మవిముఖవృత్తిఁ జె డిరివెర్రిజన్మ । లెట్టిపాపములోయే॥౧౦॥ భస్మంబువిమలసద్భక్తిక్రియాకల్పలతికా ఫలార్థమూలప్రదంబు ।భస్మంబుశంకరార్పణభాగ్యభక్తినైవేద్యకుంభపవిత్రవేష్ట నంబు । భస్మంబుసశివభక్తికేదారవసుదోఘవగిహృత్తోద్ధరకంబు । భస్మంబ లంకృతభక్తికన్యావశీకరణకల్పితతిలకప్రదంబు । యనుచు జదివి చదివియామ్నాయ నుతభస్మవిముఖవృత్తిఁ జెడిరివెర్రిజన్మ । లెట్టిపాపములోయే॥ సారంబుభక్త్యలంకారం బు । లోకానుసారంబువిగతసంసారమనుచు । సారంబుపరమార్థసారంబుసద్గుణా ధారంబుపాపవోద్ధారమనుచు। సారంబు మోక్షసంసారంబు భవభయహారంబు వైదికాధారమనుచు। సారంబు వైరాగ్యసారంబు మోక్షాధికారంబు నిరయనిస్సారమను చు- నాది జదివి చదివియామ్నాయనుతభస్మ విముఖవృత్తిఁ జెడిరివెర్రిజన్మ- లెట్టిపాపము లోయే ॥౧౧॥ యక్షరక్షోరగాద్యక్షోపనాక్షోపలక్ష్యమాన సంగక్షరక్ష ।రూక్షేష ణా బిభ్రాక్షసవిక్షేపణక్షేపమానాభిరక్షరక్ష । యాక్షేపభూతానలేక్షకక్షవి ఘాతాదిక్షేపమానసురక్షరక్ష । ముక్తియ్యదాక్షిణ్య దక్షలేశ్వరభయదక్షణరక్ష

ణరక్షకక్ష - యనుచు జదివి చదివి యామ్నాయనుతభస్మ - విముఖవృత్తి జెడిరి వెఱ్ఱిజన్మ - లెట్టి పాపమతులో యే ॥ ౧౩ ॥ కరమధికైశ్వర్యకారణోద్భూతి నాభూతి త్రైకహేతువై భూతియయ్యెగతగ భావనాద్భసితంబన నిరవద్యభాసనోద్ధామమై భసితమయ్యె నలినాపదాభ్రక్షణాత్క్షారమన నిపతత్కిరణసంహారమై క్షారమయ్యె । నలిన భిరక్షణాప్రదక్షేతియనగ సుర్వసురక్షణీయమై రక్షయయ్యె - యనుచు చదివి జదివి యామ్నాయనుత భస్మ - విముఖవృత్తి జెడిరి వెఱ్ఱిజన్మ - లెట్టి పాపమతులో యే ॥ ౧౪ ॥ ధరగ్రుతంశ్యాదకృతంబైన యనభూతి లేకెద్ది చేసిన లేదు ఫలము ధరభస్త్రితమస్యశ్రుతంబ వేత్తనభూతి లేకెద్దివిన్నను లేదు ఫలము - తగనధితమ్మనధితంబైన యనభూతి లేకెద్దినుడివిన లేదు ఫలము - పారిన దీక్షానతపోమంత్ర యనభూతి లేకెద్దిదొడగిన లేదు ఫలము - యనుచు జదివి చదివి యామ్నాయనుత భస్మ - విముఖవృత్తి జెడిరి వెఱ్ఱిజన్మ - లెట్టి పాపమతులో యే ॥ ౧౫ ॥ సార్థంబుగా సర్వతీర్థఫలమతత్పుణ్యమని చెప్ప మరియు భీమాగమంబు - దృష్టంబుగా వైశ్వదేవేసురార్చనేయని చెప్ప మరియు భీమాగమంబు - యనుషక్తిమృత్యుంజయాతిమానవోయంచునటు చెప్ప మరియు భీమాగమంబు - సత్యంబుగా దేవసర్వమనుష్టితంబని చెప్ప మరియు భీమాగమంబు - ననుచు జదివి చదివి యామ్నాయనుతభస్మ । విముఖవృత్తి జెడిరి వెఱ్ఱిజన్మ - లెట్టి పాపమతులో యే ॥ ౧౬ ॥ రమణమై కూర్మపురాణంబు సర్వయజ్ఞేమభాగినయని నిశ్చయించు - క్రిమముప్పగరుడపురాణంబు తా భస్మవైశ్రకుర్వీతమనినుతించు - బ్రతిన బ్రహ్మాండపురాణంబు తెల్పిన భస్మనాళిక్రనిప్రశస్తుతించు । బ్రివిమల భంగినూన వపురాణము శివ వాక్యంబసంశయాయని విధించు - ననుచు జదివి చదివి యామ్నాయనుతభస్మ । విముఖవృత్తి జెడిరి వెఱ్ఱిజన్మ - లెట్టి పాపమతులో యే ॥ ౧౭ ॥ తగమంత్రితంభస్మధారయేత్తని వ్రాయునుగిని శ్వేతాశ్వతరోపనిషది - నెరయుజాబాలోపనిషదిన ఏవ భస్మజ్యోతిరని వ్రాయి మరియునట్లు - మహిమభూత్యనక్రిమధితవ్యమని వ్రాయునాయజుర్వేదంబున దియుగాక - మరియగ్నిరితిభస్మమన వాయురితిభస్మమన యథర్వణశిరస్సందు వ్రాయు - ననుచు జదివి చదివి యామ్నాయనుతభస్మ - విముఖవృత్తి జెడిరి వెఱ్ఱిజన్మ - లెట్టి పాపమతులో యే ॥ ౧౮ ॥ వినన భూతో న భవిష్యంతియనుచు సాక్రందాగ స్కందసంహితమందు వ్రాయు - నిర్ణయంబుగ శివాగ్నిరూత్భూతి యుత్తమంబని క్రియాసారంబునందు వ్రాయు - మరియు చందనకుంకుమంబైన యని దానియటమీద లైంగ్యమునందు వ్రాయు - లలితం పురాణ్యానియఖిలాని చాయని నఖిలపురాణంబులందు వ్రాయు - ననుచు జదివి చదివి యామ్నాయనుతభస్మ - విముఖవృత్తి జెడిరి వెఱ్ఱిజన్మ - లెట్టి పాపమతులో యే ॥ ౧౯ ॥ భీకరంబుగ సురాంపీత్వాయనుట సురాపానాదిదోషముల్ పాయుభూతి - గతిగరుడారాంచగత్వాయనుట గురుతల్పగాద్యఘములు దలగుభూతి - కృతిబ్రహ్మహత్యాంచకృత్వాయనుట బ్రహ్మహత్యాదిదురితంబులడగు భూతి ప్రతిము నప్పతేన సర్వపాపేభ్యనుట సమస్త పాపంబులు మడియుభూతి - యనుచు జదివి చదివి యామ్నాయనుతభస్మ విముఖవృత్తి జెడిరి వెఱ్ఱిజన్మ -

లెట్టిపాపమతులౌయే ॥ ౨౦॥ పద్మనాభాబ్జసంభవపాకశాసనముఖ్యులుభూతిత్రిపుండ్రధరులు - అర్కేంద్రుపావకయమవరుణకుబేరముఖ్యులుభూతిత్రిపుండ్రధరులు-రామమార్కండేయరఘురామబలరామముఖ్యులుభూతిత్రిపుండ్రధరులు- ద్వైపాయనాగస్త్యవత్సవత్సపులస్త్యముఖ్యులుభూతిత్రిపుండ్రధరులు - యనుచుజదివిచదివియామ్నాయనుతభస్మ - విముఖవృత్తిజెడిరివెర్రిజన్ము -లెట్టిపాపమతులౌయే ॥ ౨౧ ॥య

రుద్రాక్షమహిమ.

క్షరక్షోహివిద్యాధరకిన్నరముఖ్యులుభూతిత్రిపుండ్రధరులు - కపిలగౌతమకణ్వకౌశికగార్గేయముఖ్యులుభూతిత్రిపుండ్రధరులు . ఆరయనేత్రానిరుద్రాక్షాణియనియజుర్వేదసూక్తోక్తంబువిస్తరింప - నదియువేదాధారయంతి వేదాధారయంతియనుచునదస్సందుద్రమోయ-యస్థానిధారయేత్తనగగచ్ఛంతిసంసనగతీర్వస్వప్న మనగమరియు - స్వరిసుస్మిషన్నిముషన్నపియనగరుద్రాక్షాణిధారణమునిసమస్త - సంహితలపురాణశాస్త్రేతిహాసముల్ - నొప్పజదివిచదివిచెప్పివిడచి-రెట్టిపాపమతులౌయే॥౨౨ శుభలీలసంధ్యాదిషుచకర్మసూయంచు శైవపురాణమూసక్తిబలుక - సంచితంబుగమృణ్మయంవాపిరుద్రాక్షయనిమానవపురాణమర్థిబలుక - మహిమతోకింపునమారనుపాదయయనియమపురాణంబునత్యర్థిబలుక -నెరయరుద్రాక్షాణియురసిస్థితేయనియాలైంగ్యమునబలుకనట్లస్మృతులు-సంహితలుపురాణశాస్త్రముల్ ఘటియింప నట్టి

లింగధారణమహిమ.

దానిబూననకట్టకట-యేలవిడచిరిట్టులే ॥ ౨౩॥ భంగిగాహరినీలలింగంబునర్చించి విష్ణుమున్ బడయదేవిష్ణుపదము- శశికాంతలింగంబుసద్భక్తినర్చించి బ్రహ్మముకా బడయదేబ్రహ్మపదము- లీలనంబుజరాగలింగంబునర్చించి యింద్రుండుపడయదేయింద్రపదము- కాంశ్యపలింగంబుకరమర్థినర్చించి వసువులువడయరేవసుపదంబు-గానవారుడెయాదికర్తయునగుటకు- యచ్యుతాదులీశుభృత్యులగుట - కేలప్రత్యయంబులే ॥౨౪॥ సూర్యత్వమర్థించిసూర్యుండుబూజించె తామ్రమలింగంబునుద్దామభక్తి - సోమత్వమర్థించిసోముండుబూజించెమౌక్తికలింగంబుమహితభక్తి . వరుణత్వమర్థించివరుణుండుబూజించెరత్నలింగమునభిరమ్యభక్తి । ధనదత్వమర్థించిధనదుండుబూజించె హేమలింగంబునహీనభక్తి - ననుచుజదివిచదివియెట్లకోయిలలింగ-బాహ్యులైమహోగ్రపాతకముల-నేలకిడచిరిట్టులే॥౨౫॥అజహరీంద్రాదులుహరుశిరంబునదాల్చిరటుశిరోభిర్ధారయంతియనగ-యులికాగ్రములనలికాగ్రేష్టునిందాల్చిరటురాక్షసులునుత్రియాక్షశిపుని -కంఠేషునాహరకంఠాదిరుషులుశ్రీకంఠు దాల్చిరు భక్తికంధరముల।మునసిస్తథాయనమనువుబుతత్ప్రదేశమునను దాల్చిరీశానుననుచు . జదివిచదివితారునదియెట్లకోలింగ - బాహ్యులై మహోగ్రపాతకముల - హేతులైరివెర్రిలేకాగ్రముగురుచిత్త ౨౬ పాణిసిభవదీయభజనముచేసివ్యాకరణసూత్రములకుకర్తయయ్యె - మీపప్రసాదంబునమీమాంసశాస్త్రసంగతికి జైమిని

సూత్రకర్తయయ్యె । న్యాయశాస్త్రమునకు నక్షపాదుండు మీకరుణఁ బెంపున
సూత్రకర్తయయ్యె। శివ మిమ్ము గొల్చి వైశేషికశాస్త్రమునకుఁ గణాదుఁడు సూత్రకర్త య
య్యె । నాద్యులిట్లు గొల్చి వేద్యులై నెగడుట । నెరిఁగియెరిఁగి భక్తిహీనులగుట । నేమి
మూర్ఖజనులే ॥ ౨౭ ॥ వేదాంతశాస్త్రసంవిత్సూత్రకర్తయై బాదరాయణవ్యాసుండు
మిమ్ము గొల్చె । యరయ మీమాంసభాష్యము జేసి మొదట భట్టాచార్యులకటమిమ్మర్థి గొ
ల్చె । ధర్మార్థవిద్యాష్టదశశాస్త్రకర్తలైరి నెమ్మి మున్వాదులు మిమ్ము గొల్చి । వరసూత్ర
భాష్యప్రకరణాదిమేటినిర్మితులైరి మహారుషుల్ మిమ్ము గొల్చి ।యాద్యులిట్లు గొల్చి వేద్య
లై నెగడుట । యెరిఁగియెరిఁగి భక్తిహీనులగుట । కేమి చెప్పవచ్చునే ॥ ౨౮॥ శాస్త్ర
ముల్ చదివిన జడులుగా కేమి యుశాస్త్రముల్ చిలుకలు చదువ వెల్లు । భరయల్లదిరి
గిన దిరుగగా కేమి యాత్రి మ్మటప్పగములు దిరుగ వెల్లు - కుడుపు దానుడిగిన నుడుగు
గా కేమి యా కుడుపు పరాకేయులుడుగ వెల్లు - యాకాశచరుడైనయగుగాక నేమి
యా యాకాశమున పక్షులరుగ వెల్లు । గాన భక్తిహీనుడైన వాడెంత వా - డైన వాసివి
ద్యమానుషంబు । లెల్ల మిథ్యగాదె యే ॥ ౨౯ ॥ ఖద్యోతతతులంధకారంబు గుదియిం
పజాలు నా సూర్యుండు జాలుగాక - సరిమకరంబులైన్న జగములు వెలిగింపజాలు
నా చంద్రుండు జాలుగాక - శ్వాసనమూహముల్ సామజంబును జంపజాలు నానిం
హంబు జాలుగాక - గండూష జలములు కార్చిచ్చు గుదియింపజాలు నా ఘనవృష్టి జా
లుగాక - నట్లనన్యదైవతార్చనల్ భవముల - దీర్పజాలు నే త్వదీయభక్తి - యొందు
జాలుగాక నే శాస్త్ర ॥ ౩౦॥ ఎల్లదేశంబుల నేలెడు రాజున కొక్క యూరు ఫలియింప
కున్న నేమి - సకల నదీ సదాశ్రయమైన వార్ధికి నొక వెడవంత రాకున్న
నేమి - పదికోట్లయావులు బిదికెడు వానికి నొకయావు బితుకకున్న నేమి - కల్పవృ
క్షాటవి గలుగు పుణ్యాత్మునకొక ద్రుమము ఫలియింపకున్న నేమి । యట్లు కేశ
వాదులర్చించుచున్న నీ- కొకఁడు భక్తి సేయకున్న నేమి-యిహితానుషంగదే॥
వార్ధికమైన బ్రోవనిపట్టితండ్రికిఁగల్గనేమి తలంపనీల్గనేమి। ప్రజలకును సుభవింపగ
రానిముషిణివాపండె నేమి తలంపయెండె నేమి - సకలంబుకిడరాని సంపద బొంపిరి వా
య నేమి తలంపబోయె నేమి - శతికసుకూలమై పరగనిసతియేపు మీర నేమి తలంపబార
నేమి । యట్లనీదు భక్తియలరనికష్టుండు । బుట్టె నేమి వాఁడు గిట్టె నేమి । యీహితాను
షంగదే ॥ ౩౨ ॥ మాన్పు చుట్టుదిరుగ మంచిదని నుతింపగా నఁగ యుద్దేమిగనియెదరిగి ।
స్నానము శుచిజేయు నేని యేశుచియయ్యె నిత్యంబు గున్నంగినీళ్లను గ్రుంకి । తలబోడి
యైన నుతత్త్వజ్ఞుడేని యేయు తలబోడివడుచు తత్త్వజ్ఞురాలె - సతిగూడమియ బ్రహ్మచర్య
మేని శిఖండి సతిగూడక బ్రహ్మచారియౌనె । యేమి చెప్ప భక్తిహీన వ్రతంబులు - బ్రు
గ్గిలోన నెయ్యిబోసినట్లు - యొన్న నేలసింకయే ॥ ౩౩ ॥ శివపురాణాదులు చెవిబెట్టని
ల్లరు గోత్రభూముల కోరివింద్రు - త్రిమఖగణాడంబరము విన నెల్లరు వేదికామ
హాఫల్ ప్రేమవింద్రు - ఘనగురుబోధలాకర్ణింప నెల్లరు గురుదక్షిణాధనంబు గోరి
వింద్రు-హరభక్తమహాత్మ్యమాలింప నెల్లరు యగ్రజాతులపథలధికారింద్రు । విరసమ

తులు దుర్వేశ్యాభిరతులుఁ గల్మషయుతులు నుకష్టమానచరితు । లెట్టి పాపమతులో
యే ॥ ౩౪ ॥ శాలిహోత్రంబధిగఁ జదువంగనగుగాక హయరత్నముల నెక్కి యా
డదగునె । గజలక్షణంబులు ఘటియింపనగుగాని కరినిరోసుగుల శిక్షింపనగునె ।,భ
రతశాస్త్రంబులు పఠియింపనగుగాక ననుభవుల్ గొనియాడ నాడఁదగునె । వీరరస
స్ఫూర్తి విరచింపనగుగాక నని మొనలాపు సేయంగనగునె। యెల్లశ్రుతులు చదువనగు

శివశ్రేష్ఠత్వము.

గాక తత్వార్థమైన నీదు మహిమ నవని జనులు దెరుగఁ జాలరెట్లు యే ॥౩౫॥ శ్రుతి సర్వ
మన్యత్పరిత్యజ్యయని యథర్వణ వేదసూక్తి భావ్యముగ మోయ్ శ్రుతి శివాద న్యత్పరి
త్యజేత్ నిక్షాన రుగా ఖండము కర మొప్ప వ్రాయనట్లు సర్వం సర్వమన్య
త్పరిత్యజేత్తని మానవపురాణమర్థి వ్రాయ । నలి రేగ సర్వమన్యత్పరిత్యజ్యని పారాశర
పురాణఫణితి వ్రాయ। నన్యదైవభజన మటు గాన యిబ్భంగి। విడచి శంభు గొల్వ వేదమ

పూజనీయత్వము.

తము యీహితానుషంగయే ॥౩౬॥ నిశ్చయంబుగ పూజనీయశివాశ్రయంబను టభక్తు
డు సూవెయగ్గగణ్యు। డొగి శివతత్వాత్రముత్తమంబనుట తధ్యంబు భక్తుడు సూవెయ
గ్రగణ్యు। డవ్రిస్తమతి నతిపాత్రం మహేశ్వరోయనుట భక్తుడు సూవెయగ్రగణ్యు।
డతుల్యత్త మశ్శివపదాభ్యర్చకోయని యనుట భక్తుడు సూవెయగ్రగణ్యు-డనుచు నాగమే
తిహాసపురాణశాస్త్రాదిమహిత సూక్తులందు దెల్పు-టెట్లు మీకు జెప్పనే ॥౩౭॥ శివుడె

భక్తచర్య.

దైవంబని శిఖివచ్ఛడంబున బంధించె శ్రీపతి పండితయ్య। హరుడె దైవంబని హాలాహలము
మ్రింగి ప్రతిమూపె బండారు బసవనిభుడు । భవుడె దైవంబని ఫణిరాజు నొడిసి యుద్ధతి
బట్టె దేవరదాసమయ్య । మృడుడె దైవంబని కృష్ణాదిదివిజుల దండించె శంకరదాస
మయ్య। గాన భక్తులగ్గగణులొంటకు శాల। హరుడెయాదికర్తయగుటకొంతు। శేలప్రే
త్యయంబు ॥౩౮॥ కడగి మూకాంగన కవిత జెప్పించ దేవలదిరుచాలూరు నాయనారు ।
వెలికి దోడినపాండు వీపు గూనుడువ దేవలువొప్పనంబంధి నాయనారు। మ్రిగాలించి
యమ్మహి నెల్ల నెరుగంగ బడయదేకో పూరి బ్రహ్మవిభుడు । కలునండి భట్లనంకవణం
బు మేపదేబా పూరి జిహ్వయ్య భక్తవరుడు । గాన భక్తులగ్గగణులొంటకు శాల హరుడె
యాదికర్తయాటకొండు। శేలప్రత్యయంబులే ॥౩౯॥ ఏ రాజసూయంబులెన వచ్చున।
వచ్చునయ్య చేశాధినాథయ్యకృతికి। చేనరమేధంబులెన వచ్చునవచ్చు నయ్య శిరి
యాలు మహత్వమునకు। యే ఘోటకమఖంబులెన వచ్చున వచ్చునయ్య బండారు బ
సవయ్య కీర్తియకు। యే పౌండరీకంబులెన వచ్చున వచ్చు నయ్యరువత్తు మహత్వమునకు
యేమి చెప్ప భక్తికెన గాని మఖములు । కారణంబులెన్ని గాక యుండు । నెక్కుడయ
భక్తియే ॥౪౦॥ క్రతుకర్మఫలము దక్షప్రజాపతి తలద తెగించి మేషంబు తలకు దాచె । న

ద్వారారంభఫలావాప్తినగరులకటుమునికోపాగ్ని ... రంబునపాపా
తసీతల్లభుభువిపెద్దజెడుపాపవృద్ధిజేసె । సవనకృత్యంబులుసంధిల్లధర్మజుబంధుక్ష
యంబునావదలముంచె-వేదఫలమునుసామవేదులనలయించె- నట్లుభక్తితక్కువైనమ
ఖము । లెచటికెక్కువానుడా ॥ ౪౧ ॥ భవ్యుండుకలకేతబ్రహ్మయ్యయవలీలబవ
డుచేపట్టినవశిశిగాదె - మోళిగమారయ్యగట్టినమాత్రాకకట్టెలుమేల్మిబంగారు
గాదె - కన్నదబ్రహ్మయ్యకరముధిః ద్రివ్వనకన్నపుమన్నెకనకంబుగాదె ।
శంకరదాసయ్యనమదృష్టిచరణవిశ్రమతలముధిః కాంచనముగాదె - గానభక్తిక
లిమికలిమిగాకిటవేరె - కలిమియేమికలిమికలిమిభక్తు - లెందునరకుగొండెరి
యే ॥ ౪౨॥ బరికింపగానలశిరియాంబభక్తి భావంబునకక్కలశ్వంబులయ్యె - యే
కాధినాథునియాడితభక్తిసద్ధతి హేతివృథ్వ్వలదండయయ్యె - ముశిడిచౌడయభక్తి
మోహంబుననుముశిణి పండ్లుదాతియ్యవిపండులయయ్యె- నమినందిభక్తివిన్నపున
నిమ్మలోదకమునిత్యముదీపతైలమయ్యె - గానభక్తికలిమికలిమిగాకిటవేరె - కలి
మయేమికలిమికలిమిభక్తు - లెందునరకుగొండ్రెరియే ॥ ౪౩॥ బసవయ్యకోపాగ్నిభ
స్మమైపోదెపాపిబిజ్జలనరపాలుకలిమి- యడవడరేకుశాపాగ్నిచేగాలదెజగతినినా
టిరాజన్యుకలిమి - యారాఘ్యదేవుశాపాగ్ని నిస్తుషముగాదే వెలనాటిచోడేం
ద్రుకలిమి - ధవళేశునామయ్యదారుణశాపాగ్ని నెరయదే ముదయావనీశుకలిమి -
గానభక్తికలిమికలిమిగాకిటవేరె - కలిమియేమికలిమికలిమిభక్తు - లెందునరకు
గొండెరియే ॥ ౪౪ ॥ ధూపావసరమునధూపఘంటయదానువారుపురంబునకోహిళ
య్యయరిగె । శివునకుపుత్తెంచినసితవారణమునెక్కి యభవునిగూడనంచన్నయరిగె-
ధరశంకరయ్య శంకరలోకమున కేగె ప్రమథు లుప్పొంగ దాళములతోడ-
గుడియుకోటయుదానుకొనిపోయెవెండికొండకు మహాత్ముడుదీపదకలియారు - య
నుటకెల్లమొన్నమనమారకల్లయ్య -శంభుజేరజనడెసాక్షి వేరె-యేలప్రత్యయంబులే
॥ ౪౫॥ పురజనంబులుదానుపరమేశుపురికి ప్రఖ్యాతిగామలయరాజయ్యయరిగె -
శివరాత్రిసేయుచుశివభక్తులునుదాను వెండికొండకుమిరుమిండడరిగె - యల్లి
డుకూతురుయతివయుదాను నీశ్వరుగూడమానకంజారుడరిగె - పుత్రపౌత్రకళత్ర
మిత్రాదులును దానుదేవుజేరగజగదేవుడరిగె-ననుటకెల్లమొన్నమనమారకల్లయ్య
శంభుజేరజనడెసాక్షి వేరె - యేలప్రత్యయంబులే ॥ ౪౬ ॥. వ్రజయుదానుకుమార
పాలభూజానిరుడు హయరూఢుడైపోయెహరునిపురికి - రహినైనబదివేలరాజుల
తోడ శారమరాజుపోవదేరజతగిరికి - దనదువేశ్యయుసుతత్భులును దానుసపో
డెమల్హణురుద్ర భువనమునకు - యనసేలవేయునిమ్మవ్వయెద్దినములు సౌరదిక్కై
లాసంబుసూరగొనదె - యిట్టిచిత్రమహిమలితరసమయంబుల- నైనయజూపిచెప్పి
రేనికొంత - యిచ్చగింపవచ్చునే ॥ ౪౭॥ నకలేశుమాదిరాజయ్యచందంబున నొగి
నేగు నూరేడులుండిరేని - కుమ్మరగుండయ్యకామకబ్రియము క్రియకమ్మగబ
డయంగ గలిగిరేని - కరికాలచోడనిశైవడికనకవర్షంబు దాగురియింపజాలిరే

ని। మొరసీతంకయటంగి మొరటుబత్తిరిగోసియుదిగొడ్డనను బాలుబిడికిరేని। ధృవము రయే
నికొంతరయే మనవచ్చునా - కిట్టులేనికుమతులేమి యనిన- యేమనంగవచ్చు
నే ॥ ౪౮ ॥ హరియటదైత్యారియగు నేనియటులేల జలంధరునకు మరినేలరాడె -
హరియటయచ్యుతుండా నేనిజరుడన్నిముడిబోయి వేటున నేలమడిసె - హరియనంతుం
డటయా నేనిరుద్రుచే శిరము ద్రెవ్వన నేలవిరుగబడియె హరియటదుష్టసంహారుండా నేని
యటులజరాసంధున కేలతలగె। గాన హరికివియు కారణనామముల్ - గావు రూఢ్య
నామకములుగాని - యెట్లుతప్పదిట్లు రయే ॥ ౪౯ ॥ మొట్టినాడటు బలిగట్టినాడను దే
మియర్థించి చావా డేమియతనికొసగె - వధియించెనటుల రావణుని రాఘవుడు వీడేమి
నిర్జించెవా డేమిగడచె - గారించెను హిరణ్యకశిపున్ నృసింహుడు వీడేమి ఖండించె వా
డేమిగసరె - మారించెనట హిరణ్యాక్షు సూకరుడు వీడేమి భంగించె వాడేమిపడసె।
యంతవట్టునీశ్వరాజ్ఞ యకావర - పగరబడయనన్న వారెకర్తలింటెదనంటు నెండు
దే ॥ ౫౦ ॥ వసుధలేదన్న రుద్రద్రవ్యగ బంపదే జైనతతులను దేవర దాసమయ్య - వ
శిగాలికొరుల్ల ద్రైపింతదే జైనపటలంబు జ్ఞానసంబంధి మధుర - జినలాంభనులగనిము
సువకరుల ద్రావ్వన నుతడేనిదు మారజనవిభుండు। వహనేవ జలధి పొర్లిన్పలోన జైన
వన్నెల ద్రుంపదేతి నాలికయచురను - గాన భక్తితతికి గణుతింపచెల్వొండ - బం
టిగాళ్ళ జైనవల్లవలంబు - లెన్న నేల పేయునే ॥ ౫౧ ॥ జైనంబు శ్రుతిబాహ్యమానం
బు సత్యయహీనంబు నిరయసంధానమగుట - జైనంబు స్వగానుమానంబు విగ
తావధానంబు పరమాత్మశూన్యమగుట - జైనంబు పుణ్యవిహీనంబు బంధావిలీనంబు
మిథ్యాభిమానమగుట। జైనంబు కల్పితమానానంబు ధూపితజ్ఞానంబు క్షణికావధానము
గుట - సాంఖ్యతొండదాది జైనంబు నిరసించి- భక్తుడా మహానుభావులగుట-యెరు
గయ్య జైనులే॥ బౌద్ధంబు వేదవిరుద్ధంబు భవపాశబద్ధంబు దుఃఖసమృద్ధియనియు -బౌద్ధం
బుపిగతవిశుద్ధంబు సత్యానుబద్ధంబు శాస్త్రవిరుద్ధమనియు- బౌద్ధంబు లోకనిషిద్ధం
సుకృతావబద్ధంబు దుష్కర్మబద్ధమనియు - బౌద్ధబు మోహసమృద్ధంబు విజ్ఞా
ధంబు సాక్షాదబద్ధమనియు - సాంఖ్యతొండదాదిసమయంబు నిరసించి
తైమహాను భావుడగుట- యెరుగరయ్య బౌద్ధులే జైనులే ॥ ౫౩ ॥ [illegible]
నర్థహచో విపాకంబు దుష్క్రియానీకంబు మిగుల చార్వాకమనియు - నా
స్తికతాన్వర్గ నరకలోకంబు దుర్వర్తనైకంబు చార్వాకమనియు - విప్ర
విరుద్ధా వివేకంబు గహిత దుర్వాక్య లోకంబు చార్వాకమనియు। కలి
కాలకలుషసంగతికాదినికరంబు పాతకైకంబు చార్వాకమనియు। సాంఖ్యతొండ
దాదిసమయంబు నిరసించి। భక్తుడై మహానుభావుడగుట। యెరుగరయ్య బౌద్ధులే ॥౫౪॥
తనువధించిన మనుష్యుని నేడు నాళ్లకు బడయడే కిన్నర బ్రహ్మనాథుడు। వడనేడు దిన
ములబనవన్న బడయడే నవలీలమునిడి చౌడయ్యగారు। మొనలిమ్రింగిన యట్టివసు
ధాదురుని పుత్రు బడయడే యెండెండ్లకొడయనంబి। మెక్కిమికళ్యముల్ చిక్కిన
నవధూటిబడయడే యేండ్లంకొండపిల్ల। గాన భక్తతతుల కావశంబున। శివ

సూత్రకర్తయయ్యె । న్యాయశాస్త్రమునకు నక్షపాదుండు మీకరుణ జెంపున సూత్రకర్తయయ్యె। శివమిమ్ము గొల్చి వైశేషికశాస్త్రలేఖకుకణాదుండు సూత్రకర్తయయ్యె । నాద్యులిట్లుగొల్చి వేద్యులైనెగడుట । నెరిగియెరిగి భక్తిహీనులగుట । నేమి మూర్ఖజన్మలే ॥ ౨౭ ॥ వేదాంతశాస్త్రసంబంధసూత్రకర్తయై వ్యాసుండు మిమ్ముగొల్చె । యరయమీమాంసభాష్యము జేసి మొదటభట్టాచార్యులకటమిమ్మర్థిగొల్చె । ధర్మార్థవిద్యాష్టదశశాస్త్రకర్తలైరి నెమ్మిమన్వాదులు మిమ్ముగొల్చి । వరసూత్రభాష్యప్రకరణాదిమేటినిర్మితులైరిమహారుషుల్ మిమ్ముగొల్చి ।యాద్యులిట్లుగొల్చి వేద్యలైనెగడుట । యెరిగియెరిగి భక్తిహీనులగుట । కేమిచెప్పవచ్చునే ॥ ౨౮ ॥ శాస్త్రముల్ చదివిన జడుడుగా కేమియశాస్త్రముల్ చిలుకలు చదువవెట్లు । ధరయల్లదిరిగినదిరుగగా కేమియాత్రిమ్మటమ్మృగములుదిరుగవెట్లు - కుడుపుదానుడిగిన నుడుగుగా కేమియాకుడుపుపరాకేయులుడుగవెట్లు - యాకాశచరుడైనయగుగాక నేమి యాయాకాశమున పక్షులరుగవెట్లు । గాన భక్తిహీనుడైనవాడెంతవాడైన వానివిద్యమానుషంబు । లెల్లమిథ్యగాదె యే ॥ ౨౯ ॥ ఖద్యోతతతులంధకారంబుగుదియింపజాలునా సూర్యుండుజాలుగాక - నరిచుక్కలెన్నైన జగములు వెలిగింపజాలునా చంద్రుండుజాలుగాక - శ్వానసమూహముల్ సామజంబును జంపజాలునా సింహంబుజాలుగాక - గండూషజలములు కార్చిచ్చుగుదియింపజాలునా ఘనవృష్టిజాలుగాక - నట్లనన్యదైవతార్చనల్ భవముల - దీర్పజాలు నే త్వదీయభక్తి - యొందుజాలుగాక నేశ్రామ ॥ ౩౦॥ ఎల్లదేశంబుల నేలెడు రాజున కొక యూరు ఫలియింపకున్న నేమి - సకల నదీ నదాశ్రయమైన వార్థికి నొక వెడవంత రాకున్న నేమి - పదికోట్లయావులు బిదికెడు వానికి నొక యావుబితుకకున్న నేమి - కల్పవృక్షాటవి గలుగు పుణ్యాత్మున కొక ద్రుమము ఫలియింపకున్న నేమి । యట్లు కేశవాదులర్చింపకున్న నీ- కొకడు భక్తి సేయకున్న నేమి- యూహితానుషంగయే॥ వార్థికైనబోవనిపట్టితండ్రికిగల్గెనే మితలంపనీల్గెనేమి। ప్రజలకునసుభవింపగ రానిముష్టిదాపండె నేమితలంపయొండెనేమి - సకలంబుకిడరానిసంపదబొంపిరివాయ నేమితలంపబోయె నేమి - కతికనుకూలమైపరగనిసతిమేపుమీరె నేమితలంపవారె నేమి । యట్లనీదుభక్తియలరనికష్టుండు । బుట్టె నేమివాడుగిట్టె నేమి । యూహితానుషంగయే ॥ ౩౧ ॥ మూర్తిచుట్టుదిరుగమంచిదనినుతింపగానుగయెద్దేమిగ దిరిగి । స్నానముశుచిజేయునేనియేశుచియయ్యెనిత్యంబు గున్నంగినీళ్లగ్రుంకి । తలబోడియైనసుతత్వజ్ఞుడేనియూ తలబోడివడుచు తత్వజ్ఞురాలె - సతిగూడమియబ్రహ్మాచర్యమేనిశిఖండిసతిగూడదవదిబ్రహ్మచారియానె । యేమిచెప్ప భక్తిహీన వ్రతంబులు - బ్రుగ్గిలోన నెయ్యిబోసినట్ల - యెన్న నేలనింకయే ॥ ౩౨ ॥ శివపురాణాదులు చెవిబెట్టనెల్లరుగోత్రపాదులు గోరివింద్రు - ప్రిమతగణాడంబరములవిన నెల్లరువేదితామహావతల్ ప్రేమవింద్రు - ఘనగురుబోధలాకర్ణింప నెల్లరుగురువభాకధనంబు గోరివింద్రు-హరభక్తమహాత్మ్యపాలింపనెల్లరుయగ్రజాతులవభలధిఖింద్రు । విరసము

తులుదుర్వేదశాఖిరతులుఁ గల్మషయుతులు సుకష్టమానచరితు । లెట్టి పాపమతులో యే ॥ ౩౪ ॥ శాలిహోత్రంబధీ జదువంగనగుగాక హయవరత్నముల నెక్కియాడదగునె । గజలక్షణంబులు ఘటియింపనగుగాని కరినిసేనుగుల శిక్షింపనగునె ।, భరతశాస్త్రంబులు పఠియింపనగుగాక నసుభవుల్ గొనియాడనాడదగునె । వీరరస స్ఫూర్తి విరచింపనగుగాక ననిమొనలఁ బోరు సేయంగనగునె। యెల్లశ్రుతులు చదువనగు

శివశ్రేష్ఠత్వము.

గాక తత్సారభూతమైన నీదుమహిమ నవనిజనులు యెఱుగజాలరెట్లు యే ॥౩౫॥ శ్రుతిసర్వమన్యత్పరిత్యజ్యయని యథర్వణ వేదసూక్తి భావ్యముగ మోయ శ్రుతి శివాద న్యత్పరిత్యజేత్తని జ్ఞాన యోగ ఖండము కర మొప్ప మ్రోయనట్లు సర్వం సర్వమన్యత్పరిత్యజేత్తని మానవపురాణమర్థిమ్రోయ । నలిరేగ సర్వమన్యత్పరిత్యజ్యని పారాశర పురాణఫణితి మ్రోయ। నన్యదైవభజనమటుగాన యుబ్బంగి। విడచి శంభుఁ గొల్వ వేదమ

పూజనీయత్వము.

తము యీహితానుషంగ యే ॥౩౬॥ నిశ్చయంబుగ పూజనీయ శివాశ్రయంబనుచు భక్తుడు సూవె యగ్రగణ్యు। డొగి శివతత్త్వాత్రమత్తమంబనుచు తద్ధ్యంబు భక్తుఁడు సూవె యగ్రగణ్యుఁ। డవిస్తమతిన తిపాత్రం మహేశ్వరోయనుచు భక్తుఁడు సూవె యగ్రగణ్యు। డత్యుత్తమశ్శివపదాభ్యర్చకోయని యనుచు భక్తుఁడు సూవె యగ్రగణ్యుఁ డనుచునాగమేతిహాసపురాణశాస్త్రాదిమహిత సూక్తులందు దెల్పు టెట్లు మీకు జెప్పనే ॥౩౭॥ శివుడె

భక్తచర్య.

దైవంబని శిఖివచ్చుడంబున బంధించె శ్రీపతి పండితయ్య। హరుడె దైవంబని హాలాహలము మింగి ప్రతిచూపె బండారుబసవనిభుడు । భవుడె దైవంబని ఫణిరాజు నొడిసి యుద్ధతి బట్టె దేవరదాసమయ్య । మృడుడె దైవంబని కృష్ణాదిదివిజుల దండించె శంకరదాసమయ్య। గాన భక్తులగ్రగణులెట్టకు కాల। హరుడె యాదికర్తయగుటకొండు। లేలపత్ర్యయంబు ॥౩౮॥ కడగి మూకాంగనకవిత జెప్పించ దేనలదిరు వాలూరు నాయనారు । వెలికిద్రోడిన పాండుఁ పీపుగూనుడుప దేన లువొప్ప సంబంధినాయనారు। మఱి గాలించి యమ్మహి నెల్ల నెరుగంగ బడయ డేకో పూరిబ్రహ్మ లిభుడు । కలునండభట్లసంకవణంబు మేప డేబా పూరి జ్రిహ్మయ్యభక్తవరుడు । గాన భక్తులగ్రగణులెట్టకు కాలహరుడె యాదికర్తయాటకొండు। లేలపత్ర్యయంబులే ॥౩౯॥ ఏ రాజసూయంబులైన వచ్చున। వచ్చునయ్య చేణాధినాధయ్యకృతికి। చేనరమేధంబులైన వచ్చునవచ్చు నయ్యా శిరియాలు మహత్త్వమునకు। యే ఘోటకమఖంబులైన వచ్చునవచ్చునయ్యా బండారు బసవయ్య క్రియకు।యే పౌండరీకంబులైన వచ్చునవచ్చునయ్యో రువత్తుమహత్త్వమునకు యేమి చెప్ప భక్తికైన గాని మఖములు । కారణంబులెన్నగాక యుండు । నెక్కుడయ భక్తియే ॥౪౦॥ క్రతుకర్మఫలము దక్షప్రజాపతి తలదటిగించి మేషంబు తలకు దెచ్చె ।న

ధ్వరారంభఫలావాప్తినగరులకటుమునికో పాగి, పాలుపరచె। యజ్ఞఫలంబునపహుపా
వనీవల్లభుభువికెద్దజెడుపాపవుర్వజేసె। సవనకృత్యంబులునంధిల్లధర్మజుబంధుక్ష
యంబునావదలముంచె-వేదఫలముసామవేదులనలయించె- నట్లుభక్తితకుగ్రావైనమ
ఖము। లెచటికెకుగ్రావానుయే ॥ ౪౧ ॥ భవ్యుండుకలకేతబ్రహ్మయ్యయావలీలబవ
డుచేపట్టినపశిశిగాదె - సొళిగమాయ్యగుట్టినమాఱాకక్లైలుమేల్మిబంగారు
గాదె - కన్నదబ్రహ్మయ్యకరమధిఁ దివ్వనకన్నువుమన్నుకనకంబుగాదె।
శంకరదాసయ్యనమద్పష్టిచరణవిశ్రమతలమధిఁకాంచనముగాదె - గానభక్తిక
లిమికలిమిగాకిటవేరె - కలిమియేమికలిమికలిమిఁభక్తు - లెందునరకుగొండెౕ
యే ॥ ౪౨॥ బరికింపగానలశిరియాఁబుభక్తి భావంబునకగ్రలక్ష్వంబులయ్యె - యే
కాధినాథునియాడితభక్తినుద్ధతి హేతిపుభ్వలదండయయ్యె - ముశిడిచౌడయభక్తి
మోహంబుననుముశిణి కండ్లుదాతియ్యవిపండులయయ్యె- నమినందిభక్తివిన్నునువున
నిర్మలోదకమునిత్యముదీపతైలమయ్యె - గానభక్తికలిమికలిమిగాకిటవేరె - కలి
మయేమికలిమికలిమిభక్తు - లెందునరకుగొండ్రడెయే ॥ ౪౩॥ బసవయ్యకోపాగ్నిభ
స్మమైపోవదేపాపిబిజ్జలనరపాలుకలిమి- యడవదరేశుశాపాగ్నిచేగాలదెజగతినినా
టిరాజన్యుకలిమి - యారాధ్యదేవుశాపాగ్ని నిస్తుషముగాదే వెలనాటిచోడేం
ద్రుకలిమి - భవశేశునామయ్యదారుణశాపాగ్ని నెరయదేయుదయావనీశుకలిమి -
గానభక్తికలిమికలిమిగాకిటవేరె - కలిమియేమికలిమికలిమిభక్తు - లెందునరకు
గొండెౕయే ॥ ౪౪ ॥ భూపావసరమునభూషఘంటయుదానుమారుపురంబునకోహిళ
య్యయరిగె। శివుడుపుత్తెంచినసితవారణమునెక్కి యభవునిగూడనంచన్నయరిగె-
ధరశంకరయ్య శంకరలోకమున కేగె వ్రిమధు లుపాంగ దాళములతోడ-
గుడియుఁకోటయుదానుకొనిపోయెవెండకొండకు మహాత్ముడుదీపదకలియారు - య
నుటకెల్లమొన్నమనమారకల్లయ్య -శంభుజేరజనడెసాక్షి నేరె-యేలప్రత్యయంబులే
॥ ౪౫॥ పురజనంబులుదానుపరమేశుపురికి ప్రఖ్యాతిగామలయురాజయ్యయరిగె -
శివరాత్రిసేయుచుశివభక్తులునుదాను వెండికొండకుమిరుమిండడరిగె - యల్లు
డుకూతురుయతివయుదాను నీశ్వరుగూడమానకంజారుడరిగె - పుత్రపౌత్రకళత్ర
మిత్రాదులును దానుదేవుజేరగజగదేవుడరిగె-ననుటకెల్లమొన్నమనమారకల్లయ్య
శంభుజేరజనడెసాక్షివేరె - యేలప్రత్యయంబులే ॥ ౪౬ ॥ వ్రజయుదానుకుమార
పాలకుజూఁరుడు హయరూఢుడైపోయెహరునిపురికి - రహినెనబదివేలరాజుల
తోడ శౌరమరాజుపోవడేరజతగిరికి - దనదువేశ్యయునుతత్పఖులును దానునుపో
డెమల్లణురుద్ర భువనమునకు - యన నేలవేయునిమ్మవ్వయేడ్డినములు సౌరదివ్యై
లానంబునూరగొనదె - యిట్టిచిత్రమహిమలితరసమయంబుల- నెనయజూపిచెప్పి
రేనికొంత - యిచ్పగింపవచ్చునే ॥ ౪౭॥ సకలేశుమాదిరాజయ్యచందంబుననెగ్గి
నేగు నూరేడులుండిరేని - కుమ్మరగుండయ్యకొమరుబ్రాయము క్రియకర్మగబ
డయంగ గలిగిరేని - కరికాలచోడనిశైవడికసకవర్షంబు డాగురియింపజా।

సీ। పొరసీతంకయభంగి పొరటబత్తిరిగోసియుదిగొడ్డునసువాలుబిడికిరేని। ధృవమురయే నిరొంతరయేమనవచ్చుగా — కిట్టులేనిదుమతులేమి యనిన — యేమనంగవచ్చునే ॥ ౪౮ ॥ హరియటద్దైత్యారియగు నేనియటులేలజలంధరునకు మరినేలతొలాడె — హరియటయచ్యుతుండౌ నేనిజరుడన్నిమొడిబోయివేటున నేలమడిసె — హరియనంతుండటయా నేనిరుద్రిచేవీవు కెళ్ళిన నేలవిరువబడియొహరియటదుష్టసంహర్తుండౌ నేనియటులజరాసంధున కేలతలగె॥ గాన హరికినివియు కారణ నామములే — గావు రాజ్యనామకములుగాని — యొట్లుతప్పదిట్లురయే ॥ ౪౯ ॥ పుట్టినాడటబలిగట్టివామనుడే. మియర్థించెవాడేమియతసికొనగె — వధియించెనటుల రావణుని రాఘవుడువీడేమి నిర్జించెవాడేమిగడచె — గారించెనుహిరణ్యకశిపున్ని హరివీడేమి ఖండించె వాడేమిగసిరె — హరియించెనటహిరణ్యాక్షు సూకరుడువీడేమి భంగించెవాడేమిమడసె। యంతవట్టునీశ్వరాజ్ఞయకావర — వగరబడయనన్న వారెకర్తలిందెనందు నెందుదే ॥ ౫౦ ॥ వసుధలేదన్నారుద్రివ్వగ బంపడేజైనతతులను దేవరదాసమయ్య — వశిగాలికొరుల్లవైపింపడేజైనవటులంబుజ్ఞానసంబంధిమధుర — జినలాంఛనులగనియు నువకరుల్లద్రావ్వననువడెనిడుమారజనవిభుండు । వరునేవజలధిపోద్ధనిలోనజైన వన్నెలద్రుంపడేతినాతీకయచరను — గానభక్తతతికిగణుతింపచిల్లండ — బంటిగాపుజైనవల్వలంబు — లెన్ననేలపేయునే ॥ ౫౧ ॥ జైనంబు శ్రుతిబాహ్యమానంబువర్ణ్యయహీనంబు నిరయసంధానమగుట — జైనంబుస్వర్గానుమానంబు విగతావధానంబువరమాత్రసూనమగుట — జైనంబుపుణ్యవిహీనంబు బంధావిలీనంబు మిథ్యాభిమానమగుట। జైనంబుకృత్రిమానూనంబుధూపితజ్ఞానంబుక్షణికావధానమగుట — సాంఖ్యతొండదాదిజైనంబునిరసించి — భక్తుడామహానుభావులగుట — యెరుగరయ్యజైనులే॥ బౌద్ధంబువేదవిరుద్ధంబుభవపాశబద్ధంబుదుఃఖసమృద్ధియనియు — బౌద్ధంబుపిగతవిశుద్ధంబు నత్యానుబద్ధంబు శాస్త్రవిరుద్ధమనియు — బౌద్ధంబులోకనిషిద్ధంబు సుకృతావబద్ధంబు దుష్కర్మ బద్ధమనియు — బౌద్ధబుపాపసమృద్ధంబువిజ్ఞానవిద్ధంబు సాక్షాదబద్ధమనియు — సాంఖ్యతొండదాదిసమయంబునిరసించి — భక్తుడైమహానుభావుడగుట — యెరుగరయ్యబౌద్ధులేజైనులే ॥ ౫౩ ॥ పరమసూనృతచో విపాకంబు దుష్క్రియానీకంబు మిగులచార్వాకమనియు — నాస్తికతాస్వర్గ నరకక లోకంబు దుర్వర్తనైకంబు చార్వాకమనియు — విప్రవిరుద్ధా వివేకంబు గిహిత దుర్వాక్య లోకంబు చార్వాకమనియు । కలికాలకలుషసంగతికాదినికరంబుపాతకైకంబుచార్వాకమనియు । సాంఖ్యతొండదాదిసమయంబునిరసించి । భక్తుడై మహానుభావుడగుట । యెరుగరయ్యవారులే ॥ ౫౪ ॥ తనువధించినమనుష్యుని నేడునాళ్లకుబడయదేకినెవ్వర బ్రహ్మాదిభుడు । పదునేడుదినములబనవన్న బడయదేనవలీల సిద్ధచౌడయ్యగారు । మొదలిమ్రింగినయట్టివసుధామరునిపుత్రుబడయదేమెందేండ్లకొడయనంబి । పెక్కుమిక్కిల్యముల్ చిక్కియున్నవధూటిబడయదేయేడేండ్లంకొండపిళ్ల । గానభక్తవరులు కాలవశంబున । భేద

మనెడికాలవానినూరు । నెడమకాలదాతురే ॥ ౫౫ ॥ తూలునా గాలిచేతూలు
నామెట్టులుతూలవృమే ఘముల్ దూలుగాని । తేలునా శరదచే తేలునా గుండ్లును తేలవు
బెండ్లును తేలుగాని । పేరునా బల్లచే పేరునా క్షీరాబ్ధిపేరదాళ్వులపాలు పేరుగాని ।
క్రాగునా వహ్నిచే గ్రాగునా సురమణుల్గ్రాగవు లోహముల్ గ్రాగుగాని । యట్లకా
లవశతననగరుభక్తులు । కుటిలమానవులనాగుదురుగాని । యోహితానుషంగయే ॥ ౫౬ ॥
కలయంగదిరుగునే కాకవంటకములచో లుదానెరుగునే చట్టువంబు । కనకపై
మోపృనే కాకశ్రీగంధంబు పేలేమి యెరుగునే గాలిగాడు । కలసిరాచుక్రొటనుండు
గాకయా నెత్తమ్మికంపేమెరుంగునే కాకిచిప్ప । శైకొనియుండునే కాకరత్నంబుల
మర్యాదెరుంగునే మానుపెట్టె । యట్లు చదువుగా కయాగమనిగమార్థ । సారభక్తిమ
హిమజగతివెరుగ । లేమియెరుక నేర్తురే ॥ ౫౭ ॥ యుక్తంబుగానాదినూర్ధ్వంపుండ్రం
ద్విజః కుర్యాత్తనంగనుదాగఫణిలి । నత్తరువాతనత్యంచితంబుగ విలయాపికథాచ
నయనగమరియు । నయ్యవరాధఃమంపద్మభాకారేణశ్రస్తథాయననమానంబుమీర
యదియును చన్నభివ్యతియమకింకర్తేరని సంఘటించుశ్రీపాద్మోంధసూక్తి । యిట్లు
శ్రుతులుబల్కనెట్లకోజనులూర్ధ్వ । పుండ్రధార్యములనపోలనిపోదు । రీహితానుషంగ
యేకాంబ్రగుదుచిత్త ॥ ౫౮ ॥ క్రమమున నూర్ధ్వపుండ్రంపశూలంచనా నూర్ధ్వపుం
డ్రంబుశూలోవమంబు । జనవతుఃలంచార్ధచంద్రకంబనవట్ట వైనెలవంకలైయ
ద్ధినొసల । సిటలలాటంధారయిష్యంతినామనుపాఃపావకర్మిణయనగనిట్లు । దుర్మను
ష్యులు పాతకర్ములంచునుబరాశరపురాణసూక్తినరణిమోయు । నిట్లు శ్రుతులు బలుక
నెట్లకోజనులూర్ధ్వ పుండ్రధార్యములనెపోలనిపోదు । రీహితానుషంగయే ॥ ౫౯ ॥
లాలితంబుగవర్తులంమూర్ధ్వపుండ్రజంబనుచుసాంఖ్యముననుభాష్యముగ మ్రోయు ।
గతినధార్యంవైటకైజన్నైరవిమానశపురాణముననుభావ్యముగ మ్రోయు । ప్రకటిం
చియూర్ధ్వపుండ్రముఖంనదృష్ట్వాదయనుచు మనుస్మృతియందు మోయు । భు
నీనశుద్ధంచోర్ధ్వపుండ్రంచ శ్రాంకైరనుచుసాంబపురాణముననుమ్రోయు । నట్లు
శ్రుతులుబలుకనెట్లకో జనులూర్ధ్వ । పుండ్రధార్యములనెపోలనిపోదు । రీహి
తానుషంగయే ॥ ౬౦ ॥ ఇలనాంకయన్నదహేద్దేహామునసమర్థించు బోధాయ
నశ్రుతివచించి । లలిదేవతాయుధాంచన్నై యనినిరసించు కాతాతపశ్రుతివచించి ।
లోహతనుత్తప్తలోహదండిన యుచ్చరించును గౌతమశ్రుతివచించి । నైననాంక
యేనదహేగాత్రమనుచు నిషేధించునయ్యమశ్రుతివచించి । యిట్టిశ్రుతులుబల్క
నెట్టకో శంఖచ । క్రాంకణములమర్త్యులణగిపోదు । రీహి । తానుషంగయే ॥ ౬౧ ॥
ఆయుత్తే శ్వంఖచక్రొద్యైరనుచు బ్రసిద్ధముగ మానవపురాణము ఘటించు ।
నరిన సంభావ్యడ్వజాతయోయనీ యన్వరాణంబు మఱియు వారకఘటించ
పౌరిన దహాళ్పకరిపూర్వకైరశపరాశర పురాణమునమానతఘటింప నవినాధి
కశ్చివలాంచితోయనుచుశ్రీయజ్ఞవైభవఖండమదిఘటించ । నిట్లుశ్రుతులుబలుక
నెట్లకోశంఖచ । క్రాంకణములమర్త్యులణగిపోదు । రీహితానుషంగయే ॥ ౬౨ ॥

శంకరుండు బ్రాహ్మణుడగుట.

భాసురంబుగ మహాబ్రాహ్మణమీశాన మను సూక్తి శ్రుతిదె బ్రాహ్మణుడు గాక । ఘం
చితంబుగ విహాపాక్షం ద్విజోత్తముంబను సూక్తి శ్రుతిదె బ్రాహ్మణుడు గాక । నలిమి
రగా బ్రాహ్మణో రుద్రపి వేలియను సూక్తి శ్రుతిదె బ్రాహ్మణుడు గాక । యుతమింప
గా బ్రాహ్మణో భగవాన్ రుద్రోయను సూక్తి శ్రుతిదె బ్రాహ్మణుడు గాక । హరియునజ
డుం దెలియ నాక్షత్రియుండుకో । మఱియు గాగ వేదమతము పేర్మి । యీహితానుషం
గమే ॥ ౬౩ ॥ రతిరుతంసత్యంపరబ్రహ్మమనగ మాహేశ్వరుడె పరబ్రహ్మ గాక ।
తరువతితత్పరం బ్రహ్మమియనగ నా పరమేశ్వరుదె పరబ్రహ్మ గాక । మొగి బ్రహ్మణేలిం
గమూర్తయేయనగ మాహేశ్వరుదె పరబ్రహ్మ గాక । పరగంగ సోమితి బ్రహ్మణయన
గ మాహేశ్వరుదె పరబ్రహ్మ గాక । వేద సూక్తిగలదె వేఱెపరబ్రహ్మ । మిథ్యనిశ్చ
యార్థమెఱుగ కితరు । లెట్లు రచిన నేమియే ॥ ౬౪ ॥ చతురాస్యతండ్రి విష్వక్సేనుసం
హరింపగ నాడు బొందని బ్రహ్మహత్య । కమలజపుత్రు దక్ష ప్రజాపతి హరింపగ నా
డు బొందని బ్రహ్మహత్య । తనకూతుగ వయుపితామహు నేచి చంపగ నాడు బొంద
ని బ్రహ్మహత్య । బ్రహ్మాండములు హరి బ్రహ్మలు వెలయ జంపగ నాడు బొందని బ్రహ్మ
హత్య । యజునిశిరము ద్రుంపు నంత నెపొందె నా । యిదియ నిశ్చయార్థమెఱుగ కిత
రు । లెట్లు రచిన నేమియే ॥ ౬౫ ॥ 'నరిన సంఖ్యాతాశ్చ హరియోయ నైదిన ట్లుగాన వి
ష్ణువులు పెక్కండ్రుగలరు । తగన సంఖ్యాతాః పితామహాయని యెడుగాన బ్రహ్మలు
ను పెక్కండ్రుగలరు । యిలన సంఖ్యాతాస్సురేంద్రాశ్చయని యెడుగాన యింద్రు
లును పెక్కండ్రుగలరు । గతిన సంఖ్యాతాశ్చ కాలాశ్చయనియెడు గాన కాలురును
పెక్కండ్రుగలరు । యెల్లశ్రుతులునిత్యయేకో మహేశ్వరో । యనుట నొక్కరుండె
యభవుడనుచు । యిట్లు నిశ్చయించకే ॥ ౬౬ ॥ కాముహరించుట కామహరుండను
కాముండు హరుడు నొక్కరుడయగునె । కాలుహరించుట కాలహరుండను కా
లుండు హరుడు నొక్కరుడయగునె పురములు హరియించ పురహరుండన నొప్పు
పురములు హరుడు నొక్కరుడయగునె । హరిని హరించుట హరిహరుండనగ నా హరి
యు హరుండు నొక్కరుడయగునె యాగమంబులందు హరిగ హ్వరాంతర । మనుడి ని
శ్చయార్థమరయ కితరు । లెట్లు రచిన నేమియే ॥ ౬౭ ॥ నీవు త్రివిక్రమమూర్తి నెక్కణకొలె
మ్మ్ర త్రల్లనవిరిచి చేపట్టుకున్న । నీవు విష్వక్సేనుని శితశూలమున్న చిత్రగంబుగ జమ్మి
యొత్తుకున్న । నీవాదినరసి హము నెరయతిత్తొలిపించి పెంపారగద్దె బెట్టింపకున్న । ని
వాది క్రోధంబు నిర్జించితన్ని యాదంష్ట్రంబు యురమున దాల్పకున్న । హరిహ రా
హ్వయమున కర్థమెఱుంగక । హరిహరుండ నొక్కరుడ నెను వాండ్ర । నెట్లు దెలుప
వచ్చునే ॥ ౬౮ ॥ నీవు వేదవ్యాసుని జభుజాస్తంభంబు దెంపించి కేలి నెత్తింపకున్న ।
యాహవనీయాగ్ని హరిశిరంబు దడంగ యేచినీకింకరుం డేయకున్న । వైకుంఠురక్తంబు
హరకనీ చేతిపట్టుకపాలంబు నూబట్టకున్న । మచ్ఛ్యావతారాదిమఘుసూదనావతారం
బులు నీచేత మగ్గకున్న । హరిహరాహ్వయమున కర్థమెఱుంగక । హరిహరుంచు నొ
క్కడ నైదువాండ్రు । నెమి దెలుపవచ్చునే ॥ ౬౯ ॥ నీకవర్ధంబున నెరిజుట్టినయ నేక

శివుడు నిత్యుడుఅగుట.

కమలజామృతకపాలములుసాక్షి । నీయురస్స్థలమున నెన్నొక్క వారాహదంష్ట్రనిహతాస్థితతులుసాక్షి । నీయమోఘభుజమున నేకపాయకయున్న కద్రూనాథునికళేబరముసాక్షి । నీయురస్థలమునన్ విహితమైయున్న నానామృగస్థూలశల్యములుసాక్షి । నీజగత్ప్రసిద్ధనిత్యత్వమునకుఁబ్రమా । విష్ణువాదిసురల నిత్యులగుటకేలప్రత్యయంబులే ॥ ౨౦ ॥ విద్యావిదుండైనవిప్రుడు మృత్యువైననగుగాకవిద్యకుహాసిగలదె। తరిగిదీనయుద్ధమునడ్డచెడుగాక ప్రతిబింబమునకువిపత్తుగలదె । యిలజలంబింకినయింకుగాకందుదావందురునకు మరిక్షయముగలదె । కడవబోయినబోవుగాకతన్మధ్యసంపుటమైనబయలకుపోకగలదె । యెట్లసర్వమునులయంబుబొందిననువద్వాత్మవైనయంబికాధవునకు । నొంటులయముగలదే ॥ ౨౧ ॥ మృత్యువుబడవైచిమెడద్రొక్కికోరలుపెరకడేవకగణంబిరమునందు । సకలాబ్ధిజలములునొకగణంబొక్కుటదెగద్రావిగల్గునదేస్పష్టి । దీవులేకుసుదిప్రిదిరుగుచక్రమునట్లుపడిసొకగణతండుపైచెనట్టిబడబాగ్నిదిగిచిబొట్టదుకొనివకగణంబానందమునసోలియాడెనట్టి । యట్టిచిత్రమహిమలెవ్వరికున్నవి । తలపమీగణేశ్వరులకెగాక । యేమిచెప్పవచ్చునే ॥ ౨౨ ॥ ఎనుబోతుకొమ్ములునైరావతముదంతములుదూసి కోలాటములకమర్చి । మందరమలయాదిమహానీధ్యభూధరములు కేళికర్బుకములుగజేసి । యాదికూర్మముపృష్ఠమంటవాసుకిగూర్చి పొరిత్రిప్పిత్రిప్పటంబుగనునిచి । కోరిత్రివిక్రముకొలెమ్మునను బ్రహ్మతలపునకసిపెభత్రంబొనరిచి । యయ్యమీగణంబులాడుదురటకల్ప । వేళసిట్టిలోకవిస్మయంబు । తెల్లసీపెరుంగువేశాంబరి ॥ ౨౩॥ కులగిరుల్ పేరుగాగ్రుచ్చియొప్పధరించు పర్వతాభరణుడన్యభద్రగణము । వారకలయవేళ మెరువతనుగాగ మెరుసాతనుడను మేటిగణము । బ్రహ్మాండతతులుహారముగవైచినటించురుండాభరణుడనుదండిగణము । యజహరిరుండంబులాభరణముజేయురుండాభరణుడనురుద్రగణము । యిట్టిచిత్రమహిమలెవ్వరికున్నవి । తలపమీగణేశ్వరులకెగాక । యేమిచెప్పవచ్చునే ॥ ౨౪ ॥ భవుభజించినవాడు పౌండ్రకవాసుదేవుండయ్యెనేభృగుచండిశాప । హరిపదిమార్లుతిర్యగ్యోనులందు మానవయోనులందుదైన్యమునబుట్టి । చెడువనావస్థలసొలయుచు శివలింగములడిశయఃవతారములనులింగ । ములప్రతిష్ఠించియిమ్ములమధ్వకేశ్వరకూర్మేశ్వరాదులగొల్చిధన్యుడైనవిధినిమరచిహరుచేతమడిచిన । వాడుదేవుండొకొ విడియదార్థ । మెరుగకరతురజ్ఞులే ॥ ౨౫ ॥ నొగిపౌండ్రకుడుపుట్టెనోహరిపుట్టెనో పేటిమీనైవేల్పుకోటియందు । నొగిపౌండ్రకుడువచ్చెనో హరివచ్చెనో యటుజనించియగస్త్యునంజలికిని । నొగిపౌండ్రకుడుతెల్పెనోహరి తెల్పెనోయమ్మునికాత్మజన్మంబులెరుగ । నొగిపౌండ్రికుడుచెప్పెనోహరిచెప్పెనో మర్త్యంబునందున్నమహితమహిమ । చెనసిమధ్వనాథుచేతలు పౌండ్రిక । వాసుదేవుమీదవైతురజ్ఞు । లేమిసేయవచ్చునే ॥ ౨౬ ॥ పౌండ్రకుం డోరమాధర్త రూపమును ధారిరాని గూ

వతారంబునొందె । పౌండ్రకుండో రమాభర్తయౌగంగా ప్రవాహపావనతీరవాసి
యయ్యె । పౌండ్రకుండో రమాభర్తకానన్మృతుల్ వినగమాగ్మపురాణవిధిరచించె । పౌం
డ్రకుండో రమాభర్తయౌ యప్పురాణమున నీశ్వరుకథలమరదెల్పె । చెనసినిగమాగ్మదే
వుచేతలు పౌండ్రక । వాసుదేవుమీద వైతురజ్జు । లేమి సేయవచ్చునే ॥ ౭౭ ॥ ఆ
దివరాహమై యవనిబుట్టినవాడువంక జనాథుడో పౌండ్రకుండో । నుస్తుతిగంగాతట
స్తుడైచనువాడువంక జనాథుడో పౌండ్రకుండో । మనువరాహపురాణమును ర
చించినవాడు వంక జనాథుడో । పౌండ్రకుండో యందీశ్వరాధిక్యమభినుతించిన
వాడువంక జనాథుడో పౌండ్రకుండో । చెనసియవ్వరాహు చేతలు పౌండ్రక । వాసు
దేవుమీద వైతురజ్జు । లేమి సేయవచ్చునే ౭౮॥ ఎన్నటిపౌండ్రకుండిల నరసింహరూపము
దాల్చి వలుదకంబమున వెడలె । యెన్నటిపౌండ్రకుండిల శ్రీనగమున నృసింహబిల
మ్మురచించియుండె । యెన్నటిపౌండ్రకుండిలను నేనే కాకనైదైవమెవడని వల్లడిం
చె । యెన్నటిపౌండ్రకుండి శరభేంద్రు చేతలత్రుంపబడియెత్తితోలువబడియె । చెన
సియా నృసింహు చేతలు పౌండ్రక । వాసుదేవుమీద వైతురజ్జు । లేమి సేయవచ్చు
నే ॥ ౭౯ ॥ బలినిదానమడుగ పౌండ్రకుం డేవామనావతారము దాల్చియటకు
బోరె । నందుత్రివిక్రముండై పౌండ్రకుండ మీదికి నొక్క కాలెత్తికొంకలేక । పౌం
డ్రకుండే వీవువ్రిల్లనగకాలితో డదారుద్రు చేదున్నబడియె ! నెవ్వది పౌండ్రకుండే
మహోన్నతుడైమదిమది పెంపునమడిసిపోయె । నట్టివామనంబునలజల్లు పౌండ్రక ।
వాసుదేవుమీద వైతురజ్జు । లేమి చెప్పవచ్చునే ॥ ౮౦ ॥ పౌండ్రకుండే భృగువరశు
రామవతారము దాల్చి యేకవీరకుని నొంచె । పౌండ్రకుండే యందుభర్గునకుదవంబు జే
సితచ్ఛిష్యు చెయ్యగలిగె । పౌండ్రకుండే ఘోరపరశువాదిగ దివ్యశస్త్రముల్ గాం
చెనీశ్వరుని చేత । పౌండ్రకుండే యిల బ్రాహ్మలకిచ్చివారుననుండ నీకున్నవసధిబడి
యె । నట్టిపరశురాముననలజల్లు పౌండ్రక । వాసుదేవుమీద వైతురజ్జు లేమి జెప్పవ
చ్చునే ॥ ౮౧ ॥ ఆలిగోల్పడె దండకాటవియందునవలువరించిన వాడె పౌండ్రకుండో
రావణు శక్తికిలక్ష్మణు పాటుకు పరితాపమొందె నే పౌండ్రకుండో రావణునిజంపిన
బ్రహ్మహత్య ప్రాపించి భ్రమితుండుయగు వాడు పౌండ్రకుండో । రామేశునిల్పి శ్రీరామే
శ్వరమునని పొగడబడు వాడు పౌండ్రకుండో । చెనసి రామచంద్రు చేతలు పౌండ్రక
వాసుదేవునిమీద వైతురజ్జు । లేమి జెప్పవచ్చునే ॥ ౮౨ ॥ వసుదేవునకు బుట్టి వా
సుదేవుండన పాండువులను గొల్చె నే పౌండ్రకుండు । మేఘమాళి వుగొల్చి మెప్పించి
సాంబుడన్పట్టి దాగాంచెనే పౌండ్రకుండు ! తనయాలిదనానునుదండినిగట్టిరోపనగ
ట్లుడీచె నే పౌండ్రకుండు । కల్లైరుక వాటున కాలున నాటిన బడిమృత్యువడయ్యెనే పౌండ్ర
కుండు । చెనసియిట్టి కృష్ణు చేతలు పౌండ్రక । వాసుదేవుమీద వైతురజ్జు । లేమి జెప్పవ
చ్చునే ॥ ౮౩ ॥ ఆదినిమచ్ఛమైహరిశంఖుగొల్చెగాక పౌండ్రకుడుమచ్ఛమగుట
గలదె । యాదినికూర్మమైహరిశంఖుగొల్చెగాక పౌండ్రకుడుకూర్మమగుటగలదె ।
యాదిని క్రోడమైహరిశంఖుగొల్చెగాక పౌండ్రకుడుక్రోడమగుటగలదె । యాదిని

రాముఁడై హరి శంభుఁ గొల్చెగాక పౌండ్రకుఁడు రాముఁ డగుట గలదె । కడఁగి యిట్లు విష్ణు
కడఁగఁ బౌండ్రిక । వాసుదేవు మీఁద వైతు రజ్జు । లేమి చెప్పవచునే ॥ ౮౪ ॥ కా
శిలో వ్యాసుండు కర మెత్తి పౌండ్రికునే బ్రతిష్ఠించె మీ రెరుఁగరాక । స్తంభిత భుజుఁడై
యతఁడు పౌండ్రకుఁ జేకొట్టెలుంగున మొర వెట్టుచుండె । భయము వోన చటికి పౌండ్ర
కుండే వచ్చి వానికి శివమహత్త్వంబు దెల్పె । పౌండ్రకుని డపి యే భక్తి వ్యాసేశ్వరు నతి భ
క్తి నిల్పి వాఁడు నఘుఁడయ్యె । కడఁగి యిట్టి విష్ణు కడగఁ బౌండ్రిక । వాసుదేవు మీ
వైతు రజ్జు । లేమి జెప్పవచ్చునే ॥ ౮౫ ॥ ఆదిమచ్ఛము నిల్పిన టమచ్ఛకేశ్వరంబిల
లంక లోపల గలదు గాక । యాదికూర్మము నిల్పినాదికూర్మేశ్వరం । బిల నొక వారా
సిగలదు గాకే । రామచంద్రుఁడు నిల్పు రామేశ్వరము పాలకొలను సేతువందె గల
దు గాక । కృష్ణుండు నిల్పిన కృష్ణేశ్వరంబు పెంపల వారణాసిలోఁ గలదు గాక । పౌం
డ్రకుండు నిలుపఁ బౌండ్రక వాసుదేవేశ్వరంబు గలదె యెచటనైన । యెన్ని వేల వేయు
నే ॥ ౮౬ ॥ భువి శివభక్తప్రభోర్మమ యని యాదిఁ బలికిన వాఁడు సుపౌండ్రకుండె ।
తగ దుర్యాదుర్భాషితం మహాత్మ్య ని వ్యాసుభక్తిఁ గరపిన వాఁడు పౌండ్రకుండె । యిలను
మకర్త్రో మహేశ్వరో యని యీశు భజియించు వాఁడు దా పౌండ్రకుండె । నిగమార్థముగ
నుమాపి గురు మత్రిష్య నివ్రతి భజించిన వాఁడ. పౌండ్రకుండె । కడగి యిట్టి విష్ణు కడగళ్ల
పౌండ్రిక వాసుదేవు మీఁద వైతు రజ్జు । లేమి పెప్పవచ్చునే ॥ ౮౭ ॥ ఆదియుగ
మున నుమత్స్యావతారము నాఁడు మురవైరి మచ్ఛకేశ్వరు భజింప । నయ్యుగంబున ను
కూర్మావతారము నాఁడు దనుజారి కూర్మేశ్వరుని భజింప । నయ్యుగంబున వరాహావ
తారము నాఁడు హరి వరాహేశ్వరు నటు భజింప । నయ్యుగంబున నృసింహావతారము
నాఁడు శౌరి నృసింహేశ్వరు భజింప । ద్వాపరంబు నాటి వానిని పౌండ్రక । వాసుదేవు
జెప్ప పాండ్రడనెట్లు । నెడమ జేయు జూతురే ॥ ౮౮ ॥ ఘోషించిన శివ ఏకో దే
వ యని శ్రుతి గలుగుట రుద్రఁ డొకఁడె కర్త । ధృతి నేకమేవాద్వితీయ చ సయని
శ్రుతి గలుగుట రుద్రుఁ డొకఁడె కర్త । చేన్నారపి కపూషణం రుద్ర దయని శ్రుతిఁగ
లుగుట రుద్రుఁ డొకఁడె కర్త । నుగి నేకపి వరుద్రోచ్యతే యని శ్రుతి గలుగుట రు
ద్రుఁ డొకఁడె గర్త । యనియు గాదు లగడు పాటి విరించాదులు । గొల్చె సత్ప
పథముల గొందురట్లు । నేల పలుకు వేయునే కామ్రిగురుచిత్త నలిన భృంగ ॥ ౮౯ ॥
తత్త్వ విశ్వం భర్తా తవ నాస్తి భర్తా యన భర్తృతథ్యంబు నీవ । రయత్వం విశ్వహర్తా తవ నా
స్తి హర్తా యన హర్తృతథ్యంబు నీవ । తగిలి త్వం విశ్వకర్తా తవ నాస్తి కర్తా యన క
ర్తృతథ్యంబు నీవ । తలపత్వం విశ్వనాథా తవ నాస్తి నాథా యన నాథుతథ్యంబు నసీవ ।
గాన భర్తృ హర్తృ కర్తృ నాథులు మరి । లేరటంచు శ్రుతులు లీల మ్రోయ । నేల పలు
కులింక నే ॥ ౯౦ ॥ ఇల జగతాం పతయే నమో నమ యని చాటుచు నీశుఁడే సర్వకర్త ।
నలి రేగి రౌషధీనాం పతయే య ని చాటుచు నీశుఁడే సర్వకర్త । యతిశయించి దిశాంచ
పతయే నమో యని చాటుచు నీశుఁడే సర్వకర్త । యింపార గావశూనాం పతయే యని చా
టుచు నీశుఁడే సర్వకర్త । యని దొడంగి మీకు యజురాది వేదంబు । లర్థి మ్రొక్కు చు

డునట్టినిన్ను । నెన్ననేలవేయునే ॥ ౯౧ ॥ తవిలిరుద్రాయాతతానినేత్రేత్రని చాటుచుశంభుడేసర్వకర్త । తగగ్రుచ్ఛవీతాయ భావంతెయనివూనిచాటుచుశంభుడేసర్వకర్త । నిత్యయింతగమంత్రితా వాణిజాయనిచాటుచుశంభుడేసర్వకర్త మొలమినిషంగిణయిమథీమతేయని చాటుచుశంభుడేసర్వకర్త । యనిదాడంగిమికుయజారాదివేదంబు । లర్థిమొత్తుకు-చుండునట్టినిన్ను । నెన్ననేలవేయునే ॥౯౨ ధృతిబూని(బ్రాతవతిశ్శ్వశ్చయనియెత్తిచాటుచుశర్వదేసర్వకర్త । దృష్టంబుగాగణతతిశ్వశ్వయనియెత్తిచాటుచుశర్వదేసర్వకర్త । ప్రేమతోవిశ్వరూపేశ్వశ్చయనియెత్తిచాటుచుశర్వదేసర్వకర్త । దివ్యంబుగారథతతిశ్వశ్చయనియెత్తిచాటుచుశర్వదేసర్వకర్త।యనిదాడంగినిన్నుయజారాదివేదంబు। లర్థిమొత్తుకు-చున్నట్టినిన్ను నెన్ననేల వేయునే ॥౯౩॥ తనరత్వమేవమాతాచపితాయని యతిభక్తిగొల్చెదివ్యాగమములు। నలినన్వభాశరణన్నాస్తియనినదాభ్యర్థిగిర్తించుమూలాగమములు। తెల్లంబు గాత్వంగతిస్త్వమతిస్త్వదయని(శశంసించుశైవాగమములు । దీనాశ్రరతిమంత్రహీనం(క్రియాహీనమనిస్తుతియంచునర్వాగమములు ।యట్టినీకుసాటియేది(శ్రీవేదాంతవీరభద్రశరణవేషరుద్ర। యుద్ధగణనిషంగయే ॥౯౪॥ (శ్రీగురువేనమః(శ్రీనీలకంఠాయశాశ్వతాంగాయసర్వేశ్వరాయ। శ్రీధరవరదాయశ్రీవ్యోమకేశాయవరదాయభాయమద్వల్లభాయ । (శీల్లయనేత్రాయ(శ్రీదసన్నిభ్రాయమద్వంశనైభక్తవత్సలాయ। (శ్రీవామదేవాయ శ్రీమహాదేవాయ శర్వాయశంభవేశంకరాయ । యనెదునామృదూక్తులాలింపుమయ్యహా । లింపుమయ్యకృపదలంపుమయ్య । యోగదయ్యభక్తియే ॥ ౯౫ ॥ తస్మైనమస్త్రిపురసంహారిణెహరిసంహారాయ కాలాంతకాయ ।

తస్మైనమస్సాధవళదేహాయ(త్రిలోచనాయభవార్తిమోచనాయ । తస్మైనమఃఫణీం(ద్రవిభూషణాయపినాకినేపార్వతీనాయకాయ । తస్మైనమోమహేంద్రనికేతనాయ సంతుష్టచిత్తాయమృత్యుంజయాయ। యనెదునామృదూక్తులాలింపుమయ్యహా లింపుమయ్యకృపదలంపుమయ్య । యోగదయ్యభక్తియే ॥ ౯౬ ॥ ఇష్టదాయేబ్రహ్మణే లింగమూర్తయేమత్పతయేఓంనమశ్శివాయ । నన్నుహాయజ్వలనస్తంభరూపిణేమత్పతయేఓంనమశ్శివాయ । యుగాంతకేవ్విశరావాత్పత్తిహేతవేమత్పతయే ఓంనమశ్శివాయ । మహితశాంతాయాదిమధ్యాంతశూన్యాయమత్పతయేఓంనమశ్శివాయ । యనెదునామృదూక్తులాలింపుమయ్య హా।లింపుమయ్య । కృపదలంపుమయ్యయోగదయ్యభక్తియే ॥ ౯౭ ॥ మహాకర్మహరశివదోశివదోపాలకురికి సోమేశనిర్గుణనాథ । దురితభంజనశివదోశివదోపాలకురికిసోమేశత్రిగోత్రనాథ । దుష్టమర్దనశివదోశివదోపాలకురికిసోమేశనిర్గుణనిరాస । దోషఖండనశివదోశివదోపాలకురికిసోమేశలఘువ్రితాశ । యనెదునామృదూక్తులలాలింపుమయ్య । పాలింపుమయ్యకృపదలంపుమయ్య । యోగదయ్యభక్తియే ॥ ౯౮ ॥ శివదోమహాదేవశివదోసదాశివశివదోశివాధిపశివదోశివదో । శివదోమహేశ్వరశివదోగిరీశ్వరశివదోమయామయశివదోశివదో ।

శివదో జగన్నాథ శివదో మదాత్మేశ శివదో భవాంతక శివదా శివదా । శివదో విరూపా
క్ష శివదో సురారాధ్య శివదో నతాపేక్ష శివదా శివదా । 'యనెడు నామృదూక్తులాలింపు
మయ్య। పాలింపుమయ్య కృపవదలంపుమయ్య । యోగదయ్య భక్తియే ॥ ౯౯ ॥ కాల
భుజంగమా ఖిలతగదియనీక్షించితలంకెద శివదా శివదా । మోహశార్దూలంబుముట్టిన
బోలేక చెడ్డడివగచెద శివదా శివదా । క్రోధాగ్నికణములుకొని కాలనేనూడి చేతు
లిద్దవత్యుడ శివదా శివదా । శిథిలజరారాక్షసీభూతకోరబెంచిన యేగలందెద శివదాశివ
దా । నాదు నామృదూక్తులాలింపుమయ్య పా । లింపుమయ్య కృపవదలంపుమయ్య ।
యోగదయ్య భక్తియే ॥ ౧౦౦ ॥ శివదో యబద్ధుక్షికిబెంచనే కానిదేవ మిమ్ము భజింప
దెరువు లేదు । శివదో యసత్యులచెంతనుండనే కానిజియ్య మీ భక్తుల జేరలేదు । శివ
దో కుజనగోష్టి చేదలంపనె కాని తండ్రిమీ శివగోష్ఠి దగుల లేదు । శివదో పరస్తుతుల్ చే
సి కృంగెనె కాని స్వామిమీ మహిమవొయుచదువలేదు । యనెడు నామృదూక్తులాలింపుమ
య్య పా।లింపుమయ్య కృపవదలంపుమయ్య। యోగదయ్య భక్తియే ॥౧౦౧॥ సంసారమ
నుయింద్రజాలంబులో మున్గిచిక్కి భీతిల్లెద శివదా శివదా । అడియాసయనిషేడి చె
డిదంపునులిబడిచింతలాందెదమది శివదా శివదా । పాపంబుచిక్కనబడి వెలుబడలే
క చిడిముడిబడుచుంటి శివదా శివదా । భవపాశములు గట్టుబడితెంపులేక ముచ్చిలివె
ద్బునూచెందెద శివదా శివదా।యనెడు నామృదూక్తులాలింపుమయ్య పా। లింపుమయ్య
కృపవదలంపుమయ్య। యోగదయ్య భక్తియే॥౧౦౨॥ భావింపరానివిభావింపగోరుచుయుం
క నాదురితంబులెన్నడణగు। చూడంగరానివిచూడగాగోరునేనిడదృష్టిదోషంబులె
న్నడణగు । చేయంగరానివి సేయంగనూహింతు నేకర్మదుర్దశలెన్నడణగు ।
బ్రిసరింపరానివి బ్రిసరింపగాబోదునిక పాపబంధంబు లెన్నడణగు । యెన్నడబ్బు
నాకు నెట్లు పావనమౌదు భక్తిగురుకృపాప్రభావమహిమ । హేతుశుద్ధిమహిమ॥యే
రక్షింపవే కృప వీక్షింపవే సుమార్గముచూపి పెడగుమార్గములు బాపి । కావవే కలికా
లప్రభావ వేసద్భక్తి గలిగించి శత్రువర్గములనణచి । దింపవే నతిక్రియల్ దింపవేదు
ర్మతిబంపవే రాగాదిసంచయముల । బోధింపవే భక్తి వేడ్కవవే బాధ గాధలుమాలగిని
రోధమణపి । యనెడినాప్రభావమాలింపుమయ్యపా ।లింపుమయ్య కృపవదలంపుమయ్య
యోగదయ్య భక్తియే ॥౧౦౪॥ ఇలతేనెబడిజెడ్డయీగచందంబున నుగిరాగముగ్న
తనున్నవాడ । పాలలోపలబడ్డబల్లిచందంబున నుదిత మహాదవృత్తి నున్నవాడ।
నీరులోపలబడ్డనెయ్యిచందంబున గురిలేనిబాధలనుందువాడ। నలినాతిలోబడ్డయెలు
కచందంబున బహుకడగండ్లచేబరగువాడ । నన్నుజూడుమయ్య నాపేదవెతమ
య్య।లింపుమయ్య కృపవదలంపుమయ్య । యోగదయ్య భక్తియే॥౧౦౫॥నీయందు సద్భక్తి
నిష్ఠలేమికనన్ను బాధింపుచున్న యాపదలుసాక్షి । నీదుపాదోదకనిష్ఠలేమిటునన్ను
గారింపుచున్నరోగములె సాక్షి । నీప్రసాదామృతనిష్ఠలేమికనన్ను దట్టింపుచున్న
దుర్దశలు సాక్షి । నీభక్తదాసోహనిష్ఠలేమికనన్ను నలయింపుచున్నకర్మములె సా
క్షి।యదిని జంబువలుకునట్టినా పేదకుయ్యాలింపుమయ్యగదయ్యజియ్యయోగదయ్య

శ్రీమ. ఎలమి వేదాంతవీరేశ్వర బిరుదాంకములు వ్రాయు పుస్తకమాయనంగ । ప్రభులమహితానుభావముల్ సెక్కు చంతముల జెప్పిన పురాణమాయనంగ । కీర్తింపబడ వేడుగీతాదులటుల వ్రాయింప గల్గిన రుద్రవీణయనగ । పాల్కురికయ్య ప్రబంధములన్నింటి బెట్టిన యొడికంబు పెట్టెయనగ । సమరుశరణుజిహ్వలందనర్చి వాదకోలాహలంబు సుధవిలాసమగుచు । నెందు వెలయుగాక నా ॥ ౧౦౭ ॥ ధర్మార్థులకు దానధర్మసంపత్తియు నర్థార్థులకు కామితార్థములను । ఆయురార్థులకు దీర్ఘాయుస్సమృద్ధియు పుత్రార్థులకు బహుపుత్రవృద్ధి । యోగార్థులకు బహుయోగాభివృద్ధియు మోక్షార్థులకు శుద్ధమోక్షపదము । రాజ్యార్థులకును సామ్రాజ్యసంపత్తియు జ్ఞానార్థులకును సుజ్ఞానములును । నెనయనెవ్వరేనియు దిద్రానిజదివిన । నీనశతకమతివిశేషముగను । యేలగలుగకుండునే శ్రీమద్గురుచిత్త । నలినశృంగసోమనాథలింగ ౧౦౮

ఇది శ్రీసిద్ధాంతశిఖామణి గ్రంథకర్తయా శివయోగీంద్రులవారిచే రచింపబడిన అన్యవాదకోలాహలము.

సంపూర్ణము.

